

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 26.—
 za en mesec . . . . . 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . . . 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.70
== Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . . . 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENEK

== Inzerati: ==
 Enostolpna poltivrsta (72 mm):
 za enkrat . . . . . po 13 v
 za dvakrat . . . . . " 15 "
 za trikrat . . . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oglasila, zahvale, esmirnice itd.:
 enostolpna poltivrsta po 21 vin.
== Poslano: ==
 enostolpna poltivrsta po 40 vin.
 Inhaja vsak dan, izvzemati ne-
 delje in praznike ob 5. uri pop.
 Redna letna pošiljka Vosni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopis se na vračilo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 103.

Nemški državni zbor.

Kancler o položaju.

Berlin, 9. dec. 1915.

Kancler Bethmann-Hollweg izvaja:

Kmalu po zadnji seji je Bolgarija začela vojno. Ententa je od začetka vojne z vedno večjimi naporji skušala pridobiti bolgarskega kralja Ferdinanda. Obetala mu ni samo ozemlja sovražnikov, nevtalcev in celo svoje zaveznice Srbije in sicer v takem obsegu, da Srbija tega ni mogla dovoliti. Tako so ostali naši sovražniki nedini. Narodne zahteve Bolgarov so bile v zadnji balkanski vojni zelo omejene na korist Srbije, ki je kot predstraža Rusije na Balkanu proti Avstriji morala dobiti največ. Sedaj je kralj Ferdinand zopet razvil zmagovit bolgarski prapor, ki danes svobodno vihra nad tedaj izgubljeno deželo. Srbija ni hotela sporazuma, ampak je šla v vojno celo proti vzhodni sosedu. Zaupala je pač Greyevim obljubam, da bo Angleška svojim prijateljem na Balkanu dala vso mogočo pomoč. Sedaj je Srbija uničena. Že v drugič se je majhna država žrtvovala za zapadne sile. Kancler se nato zahvali nemškemu, avstrijskemu in bolgarskemu armadam, ki so se sijajno borile.

Vsled zmage v Srbiji je sedaj Donava prsta in zveza s Turčijo dosežena. Brez ovire lahko podamo roko svojemu turškemu zavezniku, katerega bomo sedaj lažje podpirali. Vsled junaške brambe so danes Dardanele trdnjše kakor prej. Tudi pri Bagdadu se Turki sijajno drže.

Odprta pot na vzhod je mejnik v zgodovini te vojne. Vojaško je direktna zveza s Turčijo neprecenljive vrednosti, gospodarsko pa bo dovoz z Balkana in Turčije naše zaloge zelo pomnožil. Nade v bodočnost so tudi lepe. Kralj Ferdinand je s svojo dalekovidno politiko ustvaril trden most med obema cesarstvi, Balkanom in bližnjim vzhodom. Po miru pa ta most ne bo odmeval od korakov marširajočih bataljonov ampak bo služil delu miru in kulture (posl. Liebknecht: In nemški banki. — Velik hrup.) Ne bomo izigravali enega naroda proti drugemu, ampak v miroljubnem prometu šli kvišku.

Svoje politične in vojaške izgube na Balkanu skuša sedaj ententa popraviti z nasiljem proti nevtralnimi državam. Sedaj je Grška na vrsti. Ententa je najprvo trdila, da jo je Grška sama klicala na pomoč. Pa sam Venizelos je ovrgel to trditev, ko je v zbornici izjavil, da izkrcavanje v Solunu ne stoji v nobeni zvezi z nekim prejšnjim vprašanjem ali bi ententa postavila 150.000

mož proti Bolgariji. Ententa je vkljub zelo odločnim grškim ugovorom samolastno izkrcavala čete. Sedaj se obnašajo kakor gospodarji dežele. Doživljamo zanimiv prizor, da nasprotniki pruskega militarizma izrabljajo svojo mornariško premoč, da Grško prisilijo, da krši dolžnosti nevtralne države. Najprvo so ji izsilili dobrohotno nevtralnost; nato so zahtevali, naj umakne svoje čete iz Soluna in okolice, jim prepusti luko, železnice in ceste in vso svobodo za vojaške akcije v grškem morju. To umeva ententa kot dobrohotno nevtralnost. (Veselost.) Grška vlada pa je navzlic težavnemu položaju odločena, da tudi nadalje ostane nevtralna. Seveda zadeva še ni končana. Moral sem ponoviti že znane stvari, da znova odločno opozorim na sredstva, s katerimi nas vedno pobija ententa.

Angleška je z neumornim ponavljanjem in rafinirano režijo ubila svetu v glavo, da je vsled nemške nasilnosti nad Belgijo nesebično pograbila za orožje. Angleški se je posrečilo, da je s tem napravila »kšefte«. Seveda je s časom morala priznati, da Belgija ni bila vzrok vojne. Prišlo je v javnost, da je najprvo obkroževalna politika, potem preko parlamenta prevzeta obveznost proti Franciji, ki je bila priklenjena na Rusijo, prisilila angleški kabinet, da je posegel v vojno še prej, predno je nastalo vprašanje radi nevtralnosti Belgije. Najprvo so priznale »Times«, da Belgija ni bila vzrok vojne. Kdor pa je tako nasilen, kakor sedaj Angleška proti Grški, nima več pravice igrati navideznega svetnika. To bomo zmeraj ponavljali. Zdi se, da Angleška sama prihaja do spoznanja. Vladi blizu stoječa »Westminster Gazette« je 30. novembra priznala, da je Angleška zgrabila za orožje proti Nemčiji, ker bi se sicer Nemčije ne dalo potlačiti.

Zavezniki se čete stoje na vzhodu proti Rusiji v dobro pripravljenih brambnih postojankah, vedno pripravljene za nadaljno prodiranje. Na zahodu so sicer Francozi tu in tam našo fronto vtisnili, toda predor se jim je izjalovil. Avstrijska brambna postojanka je trdna in nedotaknjena. V junaški brambi so bili odbiti vsi neprestani sovražnikovi napadi z ogromnimi masami ljudi. Da se Italiji pri tem posreči, da mirna mesta, katera je hotela odrešiti, razstrelji v razvaline, ji bo komaj nadomestilo njen vojaški neuspeh.

Kancler nato obširno opisuje razmere za fronto, upravo v zasedenih krajih, požrtvovalnost nemškega naroda in poudarja, da ima Nemčija dovolj živil, če se prav razdele. Naši sovražniki pa presojajo vo-

jaški položaj, kakor da smo tik pred koncem. Že več tednov v njihovem časopisu prihajajo članki, ki prehajajo tudi v nevtralne liste, s senzacijnimi naslovi: »Nemčija je pobita«, »Nemčija na koncu«, »Nemčija umira lakote«, »Nemčija berači za mir.« Zlasti beračenje za mir igra veliko vlogo. Nobena nemška znana osebnost se ni mogla ganiiti, da ji ne bi natvezli, da je mirovni agent vlade. Knez Bülow, državni tajnik Solf, princ Maks, kardinal Hartman. Vsem tem so naprtili nalogo posredovati za mir in sicer povsod z istim utemeljevanjem: Nemčija je pri kraju in mora prositi za mir. Pa so jo obrnili tudi na drugo stran. Po zmagi v Srbiji se je slišalo, da pojde cesar Viljem v Carigrad, kjer bo celemu svetu narekoval mir. Tako so hoteli enkrat postaviti na sramotni kamen dozdevno nemško malodušnost, drugič pa dozdevno nemško ošabnost. Začela se je ta stvar, ko smo prodrli proti jugovzhodu in se je ofenziva naših sovražnikov ponesrečila. Kamor pogledamo, povsod laž in obreko-

Tako stoje dejstva. V našem računu ni nobene temne točke, nobenega negotovega faktorja, ki bi mogel omajati naše skalnatotrdno zaupanje. Nemški narod je nepremagljiv. Z besdami se ne damo uklo-

Kanclerju so burno in dolgo ploskali.

Mirovni pogoji.

Socialni demokrat Scheidemann je utemeljeval interpelacijo o mirovni pogojih. Pogled na zemljevid kaže, kje stoje nemške armade. Ali res mislijo naši sovražniki, da bodo vojno prenesli na naše ozemlje. Gre se res samo še za vprašanje, ali so naši nasprotniki voljni skleniti mir.

Izključeno je, da bi koga prisilili na kolena. O miru naj govori tisti, kateri radi svoje moči more tudi vsako napačno razlago kot znak slabosti mirno poslušati v zavesti svoje moči. Zato moremo in moramo mi govoriti o miru. Govornik zavrača nasprotnike, ki govore o uničenju Nemčije, zavrača pa tudi one doma, ki hočejo iz te vojne napraviti osvajalno vojno. Alzacije Nemčija ne misli odstopiti. Navaja glasove iz sovražnih dežel, iz katerih zveni hrepenenje po miru, katerega se je zahtevalo tudi v laški zbornici in sicer mir brez aneksij, ki spoštuje pravice in svobodo narodov. Podobno se je izrazil ogrski državni zbor. Sovražniki držijo vojno razpoloženje pokoncu, češ, da je Nemčija pri kraju, da nimamo mož, ne materiala, ne živil in da nas bodo kmalu prisilili na kolena. Eno in drugo ni res.

S to vojno se Evropa sistematično

ugonablja, Amerika pa ima sijajne zasluge. Izjalovil se je tudi angleški poizkus, da nas izstrada. Zločinsko je od sovražnih državnikov in politikov, če svoje narode slepijo, da bi se znal položaj vojaško bistveno izpremeniti nam v škodo.

V imenu avstrijske bratovske stranke izjavljam, da smo z njo edini tako v volji za brambo domovine kakor tudi v volji za mir. Naši mejni grozi več neposredna nevarnost. Zato je naša dolžnost, da vprašamo kanclerja, pod katerimi pogoji je pripravljen za razgovor o mirovni pogojih?

Nemški narod noče voditi vojne niti en dan več, kakor je neobhodno potrebno, da zagotovi svoj cilj. Za neodvisnost dežele da narod vse, za posebne interese kapitalistov pa noče dati življenja niti enega svojih vojakov. Narod, miroljuben kakor je nemški, lahko sicer prevzame jeza, toda ne zdivia v misel maščevanja in uničevanja. Odkrito povemo, da si želimo miru, ker je nemški narod dovolj močan, da bo branil svojo domovino, če bi sovražnik ne hotel miru. Ves svet napeto pričakuje odgovora nemškega kanclerja. Upam, da bo izrekel odresilno besedo in voljo za mir. Želimo da stori prvi odločilni korak Nemčija.

Kancler o mirovni pogojih.

Kancler je takoj odgovoril: V sovražnih deželah bodo nad utemeljevanjem tega vprašanja o nemških mirovni pogojih razočarani. Interpelacije se boje, da bi nemška vlada odklonila resne predloge za skorajšen konec vojne. Toda dosedanja vojna vodi naravno h temu koncu. Dosegli smo sijajne uspehe. Dokler še nismo bili gotovi, da preko Bolgarije dobimo »vezo« s Turčijo, nismo mogli pričakovati, da nasprotniki obupajo nad končno zmago. Ali se pa sedaj ne mora pri naših nasprotnikih vedno bolj utrjevati spoznanje, da je igra zanje izgubljena in tudi pri nas marsikdo vpraša: »Zakaj nemška vlada ne ponudi miru?« Dosedaj se nam še nobena vlada ni približala s mirovnimi pogoji, pač pa so jih nam natvezli. Za obeje je vzrok »samoprevara«. Če naj govorim o svojih mirovni pogojih, si moram prej ogledati sovražnikove, ti so pa postavili za cilj vojne: uničenje Nemčije. Angleška je rekla, da se bo vojskovala tudi 20 let. V zadnjih časih je bilo po resnih angleških listih obilo govorjenja o mirovni pogojih. Tudi Francozi so si potavili za cilj: Alzacijo nazaj! Predgovornik je rekel, da vsi ti članki ne kažejo prave volje narodov, ki si žele miru. Toda možje, ki si to žele morejo je redko priti do besede. Morda je bodočnost njihova, sedanost gotovo ni. Govori v angleški zbornici lordov bodo komaj naši

LISTEK.

Slike s pola.

Tam na rebri je bil samostan.

Še danes vidiš tam njegovo razvalino, kup podrtij, črno zarezljano zidovje. Dolni na vrtu leže razbite železne ograje, cvetlične gredice so razkopane, Marechalove Nilske vrtnice z vsem svojim žarom so zakopane v zemlji; njih sveže duhtenje ne valovi več po poletnem južnem obnebu. Umetni vodopad za zeleno brajdo in širokolistnimi smokvami ne poje več svoje tiho tekoče, enolične pesmi. Po sobah razdejanje, po hodnikih se v ponočnih urah preganja skovikanje sov, ki odmeva od zidovja, spominjajoč na ono, kar je tod bilo. Svet, kolikor ga vidiš iz oken, zapuščen — delavnih rok ni več. Tudi pobožni menihi so morali proč, zapustivši v goli celicah samo sv. razpelo, leseno posteljo in podnožnik od kamena. Odkar so menihi nekega dne, ko je krogokrog blazno pokalo, samostan zapustili, je vse naokoli pusto in prazno. Sovražni topovi so storili že svoje. Raztrgali so samostansko poslopje, razkrili hodnike in sobe. Nobenega glasu več ne slišiš tod, nikdar več ne pokliče samostanski brat sobrata, glasne molitve v kapelici so utihnile, orgle ne pojo več, posebej stoječi zvonik je padel in pokopal zvo-

nove, da ne kličejo več zjutraj, opoldne in zvečer vernikov k molitvi v tej puščavi. Dolni v dolini, med strmimi obrežjem zašumi reka, nočne ptice roparice krožijo nad razvalino, in semtertje se zasliši klik po plenu tudi na hodnikih. Z razbite altane gledamo na laško stran in vidimo ognjene baterije in pehoto, ki prihaja bližje in bližje. V zaklonu skalnega lesovja, ki ga je bila ljubeča roka menihov zasadila, sameva sedaj nekdanji samostan med podrtim kame-njem. Ljubezen in delavna roka sta se odselili, o besni jezi pa pričajo od dima zažrnili zidovi, gole, kvišku štrleče stene, razbito hlodovje, ožrnjeni stebri, ki kličejo na maščevanje. Vodomet je pozabil svojo tiho pesem, ki je oživljala to samoto, cvetlice so izginile z razkopanih gredic. Grobnice menihov ob obzidju so jekleni prsti siloma odprli in ljubezen, ki je vladala v tej samoti in ustvarjala v njej življenje, z brezumnim zasmehom pregnali. Dan na dan pa še prišumi letalec, da obkroži samotan in pogleda, če je še kaj življenja v njem. Toda tjakaj v prvo nadstropje, pod okrožje kamenitih stebrov ne prodre njegov pogled. In ne more tudi do-gnati, od kod morejo naši tako izborni meriti. Cele ure vsak dan je krožil letalec nad samostanom, in streljali so, da je bilo kaj, toda sovražne postojanke so nam bile vedno razkrite. Kaj je pomagalo, če so prihajali vedno novi le-

talci in če je nad samostanom rjavelo kakor iz pekla?...

Kršje je bilo in ostane kršje...

Kakor da je iz opustošenja vstal mogočen maščevalni duh: baterija za baterijo je umolknila, množstva pehote so razletela liki roji čebel... Pa vendar nič! Nikjer ni bilo ničesar videti!...

Bilo je nekje ob vzhodu: kršje in groblje kamenja. Spodaj v dolini šumi voda. Semtertje kakšen glas ob vzhodnih, kakšen vzklik, klic, gori na samostanskem vrtu pa molčeč vodomet z razbito ograjo — železne sulice zabodene v prst, razvaline zidovja, podrt zvonik, svetle Marechalove Nilske rože pod topim kamenjem. Opustošenje, grozota!

Tu pa tam klic, posamezen glas.

Telefonisti polagajo pol ure daleč zvezo. Stara je docela razstreljena, kakor pravijo. Stokrat že so jo prevezovali in popravljali. V najhujšem ognju, ko se krogokrog bliska, treska in žvižga, morajo ven iz svojih stanišč, za telefonsko žico. Baterija, stotinja pričakujeta in morata imeti poročil. Hip za hipom čakata vse nestrpnješe, kajti pričelo se je napadanje in naši je odbijajo. Boj ne počiva, pristojno poveljstvo mora imeti poročila, baterije povprašujejo, kako je izpremeniti tarče. In telefonska patrola odrine, pleže čez skalovje, se ne briga za ogenj, kršje in prah ter popravi in iz-

popolni s pridnimi rokami zvezo. Zdaj se je vlegla ob zid in veže. »Halo! Baterija!« Ta klic se ponovi dvakrat, trikrat, desetkrat. Nobenega odgovora. Topovi rjove, tulijo, bobnajo. Vest kriči vojaku v srce: Poročilo, zveza! Torej naprej čez ostro skalovje! Izgubiti ne smemo niti sekunde! Zvezo je treba napraviti!

Čedalje višje gre njih pot. S kako nestrpnostjo pričakujejo spodaj poročil! In tako delajo naprej, in ko so spredaj dogotovili, pa je zveza zadi že zopet razdrta, desetkrat prestreljena. Bo treba znova pričeti... Jeklena dolžnost! Junaki bojnega dne!...

Skoro do večera je telefonska mreža delovala. Potem je bila zopet razdrta. Patrola ven! Po noči. Cele ure išče, kje je hiba. Morda jo je raztrgala na cesti kolona, morda pehota, ko je prodirala. Ob desetih ima pričeti bojni ogenj. Od zgoraj prihaja patrola. Oni pa delajo.

»Halo! Baterija!...«

»Halo! Tu baterija!«

»Zveza popravljena!« In potem blodijo domov čez skalovje, med brinjem, mimo pošastnih senc. Končno v staniščih. Tu pa jih morda čaka že zopet novo delo.

Ondi gre ravnokar patrola že zopet naprej. Junaki vsakdanjosti na bojišču. Jeklena dolžnost!

odmev v deželi, izzvali so le one divje vojne cilje. Odločilno pa je za nas stališče sovravnih vlad. Asquith je zadnjič rekel, da so vojni cilji še vedno isti, kakor v začetku vojne; prostost malih narodov, uničenje pruskega militarizma. Zadnje so često ponovili Sazonov, Viviani in Briand. Poleg tega pa ima še vsak zaveznik svoje posebne želje: Briand poleg obnovitve Belgije in Srbije na vsak način Alzacijo-Lotrinqijo, Sazonov pa Carigrad. Zato so se zagrizli v svoj »ceterum censeo«: »Nemčijo je treba razbiti«, da ne morejo več nazaj in zato morajo novi stotisoči v klavnico. Da dražijo slepo vojno besnost, vlivajo svojim upanje, da bomo kmalu izčrpani. Toda živil in surovin imamo dovolj. Kaj pa, ali nam ne bo zmanjkalo ljudi? Ne gre se samo za število. V vojaški dolžnosti še nismo žli tako daleč kakor Rusija in Francija. Ker imamo še dovolj moštva, zato ne mislimo razširiti vojaške dolžnosti preko 45. leta. Naše izgube niso samo relativno ampak tudi absolutno manjše kakor Francoske. Kancler govori o divjem sovraštvu proti Nemčiji, ki se je najbolj grdo pokazalo pri »Baralongu«. Dokler vlada pri naših sovravnih takih sovraštvu, nepoznanje in povzročanje naših razmer, bi bila vsaka mirovna ponudba od naše strani blaznost, ki vojne ne skrajša ampak samo podaljša. Najprvo morajo pasti križci. Če pridejo sovražniki s predlogi, ki odgovarjajo časti in varnosti Nemčije, smo vedno pripravljene za razgovor. Odklanjamo pa odgovornost za nadaljevanje te bede. Tudi danes kancler noče govoriti podrobneje o nemških vojnih ciljih, toda reči pa mora: Čim daljša bo vojna, tembolj rastejo potrebne garancije. Če hočejo naši sovražniki ustvariti za vso večnost prepad med Nemčijo in svetom, tedaj bomo po tem tudi mi uredili svojo bodočnost. Niti na zahodu niti na vzhodu ne bodo smeli naši sovražniki imeti vrat, skozi katera bi nas znova in še hujše ogrožali. Francija je dala denar, da se izpopolnijo proti nam trdnjave in železnice na Poljskem. Angleška in Francoska smatratu Belgijo za podlago pohoda proti nam. Proti obojemu se moramo politično in vojaško zavarovati in si tudi zagotoviti svoj gospodarski razvoj. Glede sredstev pa si moramo pridržati popolno svobodo. Kakor 19. avgusta ponavljam, da se ne bojujemo zato, da podjarmimo male narode, ampak da branimo svoje življenje in svobodo. Za nemško vlado je ta vojna še vedno borbena vojna nemškega naroda in njegove bodočnosti. (Živahno odobravanje.)

Centrumov poslanec Spahn je v imenu meščanskih strank izjavil, da si tudi one žele konca te vsiljene vojne. Če se naši sovražniki znova zarotijo za nadaljevanje vojne tedaj bomo v popolni slogi in z mirno odločnostjo — in naj dostavim: v zaupanju v Boga — čakali na ono uro, ko bodo mogoča mirovna pogajanja, pri katerih bo treba vojaške, gospodarske, finančne in politične interese Nemčije v cellem obsegu čuvati z vsemi sredstvi, vsleevši zato potrebno povečanje ozemlja. (Burno odobravanje pri vseh meščanskih strankah.)

Nato je bil sprejet konec debate. Govoriti bi moral še socialist Landsberg. V sled viharnege ugovora socialistov se je debata zopet pričela.

Socialist Landsberg izraža z zadovoljenjem, da kancler ni rabil takih besed kakor Asquith in Briand.

Socialist Liebknecht: »Pač, pač.« Landsberg: Če ste vi drugačnega mnenja, imate najbrže drugačen posluh in razum. Če naši nasprotniki vztrajajo pri tem, da uničijo nemško armado in anektirajo nemško ozemlje, se bodo morali prepričati, da našega klica po miru ni rodila skrb radi izida vojne.

Socialist Liebknecht zahteva, naj se jutri seja zopet otvori, da bo stavl celotno vprašanje. Zbornica pa pooblasti predsednika, da sam določi prihodnjo sejo.

Ogrski državni zbor.

Budimpešta, 9. decembra. (K. u.) Nadaljuje se proračunska razprava.

Bodoče gospodarstvo.

Poslanec grof Szereny (delovna stranka) izvaja: Pride čas, ko pomeđe ljudstvo s povzročitelji nam vsiljene vojske. Glede na draginjo izjavi, da gotove kategorije ljudstva zelo zadene, a ni bilo drugače mogoče, ker produkcija in konsum nista ugrejena. Graja slabo gospodarsko politiko ogrskih mest. Sodi, da se sedanji vojaški blok po vojski izpremeni v gospodarski blok. Govornik se zavzema za vodno pot od Donave skozi dolini Vardar in Morava v Solun.

Izjave o miru so aktualne.

Krščanski socialc Gieswein se pridruži grofu Karolyju glede na izvajanja o miru, ki so aktualna. V zavesti moči se ne bojimo miru. Nudili smo svojim sovražnikom priliko, da se sklene mir, krivi nismo mi, če bi priliko zamudili.

Seja se eno uro prekine.

Za splošno in enako volilno pravico. se v popoldanski seji zavzame slovaški poslanec Juriga, ki naj se raztegne tudi na ženske. Zahteva, naj se slovaščini podeli vsaj tiste pravice, kakor poljščini v zasedenih deželah.

Vprašanje grbov. — Potrebno je, da se govori o miru.

Grof Albert Apponyi opozarja na pomankljivosti cenzure. Glede na ureditev vprašanja o grbih priznava dobro stran, ker se priznava državna suvereniteta Ogrske. Peča se nato z vojaškim in zunanjim položajem. Zelo napačno bi bilo, če bi bila v zadnjem zasedanju padla le ena beseda o miru. Glede na sedanji položaj in z ozirom na naše sedanje zmage ni o tem le dovoljeno, marveč celo potrebno, da se govori o miru. Odkrito moramo izjaviti, da nočemo nadaljevati vojske radi ambicije ali pijanjenjem po uspehih, marveč, da smo pripravljeno skleniti mir v trenutku, ko se zagotove naši obrambni smotri in ko se tudi naši sovražniki prepričajo o potrebi, da opuste svoje načrte. Dokler tega ne izprevidijo, hočemo nadaljevati vojsko. (Splošno pritrjevanje.) Naši obrambni smotri niso, da se vzdrži status quo pred vojsko. Popolnoma se mora izločiti ruski vpliv na Balkanu. Ostati tudi ne sme podvržena Poljska orientalskemu narodu. Strategično in politično se mora zavarovati naše ozemlje.

Hrvatske zadeve.

Poslanec grof Pejacevisz označi ureditev vprašanja grbov kot gravaminozno za Hrvatsko. Ministrski predsednik grof Tisza: Trdno smo odločeni, da vzdržujemo državno zvezo s Hrvatsko in da zagotovimo Hrvatski in hrvatskemu narodu vse tiste pravice, ki so ji zagotovljene po postavi. (Pritrjevanje na desnici in pri Hrvatih.) Pri grbu za skupne zadeve se more v smislu postavnega člana 30 iz l. 1868, rabiti združen grb Ogrske, Hrvatske in Slavonije. Če merodajni činitelji Hrvatske-Slavonije na celi črti vztrajajo na svoji pravici, jim govornik ne bo nasprotoval. (Pritrjevanje na desnici in pri Hrvatih.) Hoče posredovati, da se tudi v malem grbu izrazijo pravice Hrvatske-Slavonije. (Dolgotrajno pritrjevanje pri Hrvatih in na desnici.)

Vojaška uprava na Poljskem in v Srbiji.

Na interpelacijo poslanca grofa Esterhazyja o upravi zasedenih sovražnih ozemelj izjavi grof Tisza: Med vojnimi operacijami vodi upravo poveljstvo armade, ki operira. Če se zasede večje ozemlje, se uvede vojaška uprava, ki ji pridele tudi primerno število civilnih uradnikov. Uprava je podrejena vojaškemu poveljstvu. Doda se je uvedla taka uprava le na Rusko-Poljskem. Srbijo upravljajo še etapska poveljstva, a prej opisana uprava se tudi v Srbiji kmalu uvede. Ogrska vlada sodi, da je radi jezikovnega vprašanja primerno, če na Rusko-Poljskem prideldujejo v prvi vrsti avstrijske upravne uradnike, a v Srbiji naj se uporabljajo v prvi vrsti ogrski upravni uradniki, ker spada Srbija v prvi vrsti v ogrsko interesno ozemlje.

Seja se je nato zaključila.

Glasba.

Veliki dobrodelni koncert Glasbene Matice

Proizvajal se je Mozartov veliki Requiem in kot uvod Händlnov Largo za veliki orkester.

Naprošen sem, da podam referat o koncertu. Pa je težka reč biti objektivnim, mirnim, treznim kritikom, pač ne z ozirom na stvar samo, ampak vsled subjektivnega razpoloženja. Zjutraj na vse zgodaj pokonci in po svojih opravkih v cerkev, ko to deloma dovršiš ob šestih, dirigiraj latinsko mašo in ker tenoristi ni, sam še tenor poj; še ni ta maša popolnoma končana, teči v slabo četrt ure oddaljeno večjo kapelo — pa boš še malo zamudil — in tam orglaj in za petje skrbi. Po tej maši še hitro skušnija za popoldansko slovesno opravilo, in zopet teči, da pravočasno zlezeš v talar in hitiš v drugo kapelo, da opraviš tam službo božjo za svojo šolo, in zopet se nič ne obiraj, da prideš pravočasno v stolnico, da pri veliki pontifikalni maši s polnim orkestrom dirigiraš in — ker pevcev primanjkuje — seveda zopet tudi poješ; ni še kosilo do konca, beži, kar ti noge neso, da ne zamudiš popoldanske slovesnosti v oddaljeni kapeli; iz te zopet hiti, da prideš v drugo kapelo slavnost povisevat in nazadnje te kot sedma glasbena točka čaka v domači cerkvi popoldanska služba božja in slovesni Te Deum, kjer se zopet razmahni in deri, če imaš še kaj moči: Kdor je tak junak, da je po vsem tem še zmožen igrati vlogo mirnega, objektivnega poslušalca in uživati in pravično soditi dolg koncert, ko bi ne vem kaj dal, da bi mesec dni o muziki nič ne slišal; s tega stališča naj se presoja moj referat, dasi se bom potrudil, da bo vsaj subjektivno moja sodba natančno odgovarjala vtisu.

Del samih ne bom ocenjal: sodba o teh delih je tako izkristalizirana in tako ustaljena, da bi bil vsak poizkus odveč, še kaj pridejati ali s kake nove strani osvetliti. Proizvajanje! to bi bila naša dolžnost presoditi.

Poglavitni vtis je bil tale: Koncert je bil v celoti zelo lep, Matici in nje koncertnemu vodju g. Hubadu moramo biti prav odkritosrčno hvaležni, da je ob teh neugodnih razmerah brez dvoma z velikim trudom oživilaril to veliko delo. Zbori nastudirani do skrajnosti, kot ura je vse točno funkcioniralo, lepo umerjeno naraščalo do velike moči; pa zopet se izgubljajo v nekaj pianissimo. Zbor se je zdel glede materiala — kar je jako čudno — boljši v moškem nego ženskem oddelku. Pri ženskah, zlasti sopranih, se je čutilo kot da veliko preveč sape potrošijo. Brzkone je temu v gotovih legah nekoliko neugodnem vtisu vzrok splošno jako velika mladostnost zenskega glasovnega materiala.

Med solisti se je z največjo lahkoto gibal g. Križaj; opera ga kar nič ni izpridila; ga. Peršlova ima jako obsežen in voljan glas, čeprav se hoče zdeti, kakor da nekatere tone na dveh mestih nastavlja. gospa Javurek se je, kadar je solistovsko nastopala, zdelo nekoliko utrujena, v kvartetu, ki je, bodi pohvalno omenjeno, prav lepo pel a — se je spravila v č. nj, da se je solistovski vtis čisto izgubil. G. Kovač se je zelo potrudil, ima v gotovi višini lep in zaokrožen glas, ko pa iz te pride, glas postane breztelesen. Šoli bo treba tudi še tej partiji zvabiti zaželjeno sočnost in zvonkost; brez vsega dvoma se bo to dalo prav dobro doseči.

Orkester veliko boljši v pihalih kot v godalih; v godalih se čuti mestoma neka neprijetna ostrost, povzročena po ne popolnoma izglajeni, nepopolnoma čisti intonaciji. Seveda je to kar lahko umljivo, da vojaška godba bolj goji pihala nego godala. Zlasti neprijetni so bili v godalih veliko premočni ritmični sunki ob spremljanju zbora; to bi moralo biti kot oddaljeni dih, ki ga lahen vetrec prinaša.

Po drugi plati pa smo v orkestru opazili veliko sigurnost. G. kapelnik se nam je v Händlnovem Largu vnovič pokazal kot jako rutiniranega in globoko čutečega dirigenta, ki z glasbenim materialom, kateri mu je na razpolago, najlepše uspehe doseže.

In še eno: po vojski moramo na vsak način skrbeti, da ne bo veličastnih orgelj več zastopal bore sirota harmoniji, saj ima najboljši med njimi v kateremkoli večjem prostoru glas kot jetičen v zadnjem štadiju svoje neozdravljive bolezni: trudi se in muči, pa glas ves vanj nazaj leti, sliši se le šumenje, pihanje in sirganje, tako ni tona, ampak samo malo sape. Orgle v »Unionovo« dvorano, koncerten instrument, da bomo dela, ki imajo pisane obligatne orgle, v njih celoti slišali. Harmonij, kot koncertni instrument nič prida boljši kot tamburica, naj ostane za male prostore, doma v salonu; to je njegovo mesto.

Za sklep pa glavni vtis: Moderna muzika je upravičena in potrebujemo jo, da moremo dati izraza svojememu čuvstvanju. Starejši se divimo, jo tudi uživamo, pa nam ostane lakota še po nečem globljem, našemu čuvstvu, srcu bližjem.

K.

Pogrešane družine s Primorskega.

Josip Sfiligoj išče svojo soprogo Alojzijo Sfiligoj iz Gorice, Stračice št. 18, ki je bila najprej kot begunka nastanjena v St. Leonhardu na Nižjem Avstrijskem, potem pa se je preselila neznano kam. Prijazna naznanila na naslov: Josip Sfiligoj pri 27. dom. p., 6. stotinja, sedaj k. k. Lagerspital, Barake 2, Zimmer 2, Knittelfeld, Štajersko. — Josip Marinič iz vasi Gonjače št. 157, p. Kojsko, že šest mesecev ne ve nič za svoje starše in druge domače. Prijazna naznanila se prosijo na naslov: Alojzij Zahler, Zugführer, 8. K. F. D. Drag. Reg. No. 5, Schützendivision, III. Eskdr., 4. Zug, vojna pošta 47. — Alojzij Markič, 97. pp., 3. nad. stot., Zgornja Radgona na Štajerskem, bi rad izvedel naslov domačega gospoda župnika. Natančnejših podatkov ne pošilja. — Josip Križnič iz občine Ajba, vas Kras št. 190, sedaj k. k. Not-Reserve-Spital, III. Abt., Zimmer Nr. 13, Saalfelden, Solnograško, išče svojo družino in svoje prijatelje, ki so kot begunci odšli neznano kam. — Ivan Cotič, doma iz Rubij Sovodenj pri Gorici, sedaj vojni ujetnik, Stmeija, Arkadak, Saratovska gubernija, Balošovski Ujezd, Rusija, išče svojo družino Josipine Cotič, od katere ni dobil glasu že 13 mesecev. Sporoča, da je zdrav in se nahaja na delu. — Josip Koncut, k. u. k. Etappen-Arb.-Abt. št. 5, Spital a. d. Drau, Koroško, išče Josipa Jančič-Zorzut, p. Kojsko. — Drašček Josip, k. k. Unt. Offr., Herrengasse 7, St. Pölten, N. Oest., išče Katarino Drašček, poročena Kocijančič iz Podgore, bivajočo do zadnjega v Gorici, ulica Manzoni št. 32. — Josip Bučineu iz Moše št. 152 pri Gorici, išče svojo družino in svoje brate. Kdor kaj o njih ve, naj sporoči na naslov Josip Bučineu, k. u. k. Militärgrabenschule, Graz. — Katarina Lovrenčič iz Doberdoba, sedaj begunka v k. k. Flüchtlingslager, Bruck a. d. Leitha, išče svoja dva sina Josipa in Franciška. Bila sta v Trziču (Monfalcone) v službi, prvi ima 14, drugi 12 let. — Jakob Šuligoj, rojen v Lokavcu, delavec iz Gorice, ki se

zdravi sedaj kot vojak v bolnišnici na Grabnu v Ljubljani, išče svojo ženo, ki je kot begunka odšla s svojim otrokom — bogvekam! Ako ve kdo za njen naslov, blagovoli naj ga naznaniti uredništvu tega lista. — Marcelin Stanič, Flüchtlings-Lager, Barake Nr. 9, T. 18, Bruck a. d. L., N. Oe., išče svojega očeta Antona Staniča in brata Franca, doma iz Gorenjega Polja št. 95. — Kje se nahajata Andrej Ciglič, ki je stanoval pred vojsko z Italijo v št. Ferjanu št. 185 in Anton Hlede, ki je stanoval tudi v št. Ferjanu. Rad bi jima naznanil smrt nekega strica iz Pevme pri Gorici. Pojasnila na naslov Maraž Josip, k. k. Landst. Wachhalbbaon., 2. Komp., 2. Zug, šentpeterska vojašnica v Ljubljani. — Škorjanc Evgen, k. k. Verpflegsmagazin V. S., Graz, išče svojega svaka Maraža Josipa, ki je stanoval pred vojsko z Italijo v št. Ferjanu. — Išče se Josipina Markočič, služkinja v Kapucinski ulici št. 28., II. nad. v Gorici. Naznanila prosi Markočič Ivan, k. k. Landsturm-Wachbaon. Nr. 7, I. Komp., 4. Zug, Deutsch Gabel, Česko. — Anton Gabrijelčič, k. k. Landsturm-Etappen-Baon., I. Komp., Ljubljana, išče svojo družino, ženo Marijo Gabrijelčič s štirimi otroci in mater, ki so ostali pred izbruhom vojske z Italijo v Anhovem št. 39. pri Kanalu. — Iščem sina Antona Peršolja iz Kruševlja, občina, Dolenje, star 15 let. Odšel je 21. maja pred vojno z Italijo z živino proti Prvačini. Kdor bi kaj o njem vedel, naj mi naznani na naslov Ivan Peršolja, k. u. k. Divisionstrenkommando, Wasserstafel 1/18, vojna pošta 311. — Iščejo se begunci iz občine Kožbana. Kdor ve za kakšnega iz kožbanske občine, naj sporoči na naslov: Josip Sirk, Landst. Wach-Halb-Baon. 1. Komp., Baraken-Lager, Maribor. — Iščem očeta Josipa Erzetič, doma iz kojskega županstva, Višnjovik št. 39, ki je šel vozit za armado dne 20. maja. V istem času sem šel tudi jaz k vojakom. Pojasnila na naslov: Josip Erzetič, 97. pp., 5. stot., vojna pošta 63. — Miha Fikfak išče svojega brata Petra Fikfak, doma iz Vrhovej pri Kožbani, Brda. Naznanila se prosijo na naslov: Miha Fikfak, 8/46 Arb. Abt., Oberst Trieb, vojna pošta št. 81. — Mavrič Franc in Ivan Goljevšček sta bivala do začetka vojske z Italijo v Gorici, Via Ospedale št. 8. Od tedaj se ne ve nič o njunem bivališču. Kdor bi kaj vedel, naj blagovoli naznaniti Elizabeti Mavrič, k. k. Flüchtlingslager, Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr. — Išče se Tomaž Belinger z dvema hčer-kama iz št. Florijana št. 1 in Marija Zorzut, izkuš. babica iz št. Florijana. Morda med begunci na Češkem? — Za oba naslov: Peter Butkovič, kaplan, Kamnje, p. Črniče (Goriško). Za prvega Janez Belinger, k. k. Lir. 35, 3. Marschkomp., I. Zug, Karozag, Ogrsko. — Ana Leban išče svojo sestro Marijo Leban, ki se nahaja menda na Gorenjskem. Pojasnila na naslov: Ana Leban, Skofja Loka št. 126, Gorenjsko. — Kdo ve, kje je družina Debeniak, podomače »Čerko« iz Kozane št. 24, Brda pri Gorici. Naznanila se prosi na naslov: Emilija ud. Prinčič, Hauptplatz št. 89, Friesach, Koroško. — Išče se družina Marije Nemic, krčmarica v Podgori št. 245. Pojasnila Josipu Bandelj, k. u. k. Franz-Joseph-Kranken-Haus, Abt. 5, Zimmer 52, St. Pölten, N. Oesterr. — Anton Gabrijelčič iz Ložic št. 133, občina Anhovo, Goriško, išče svojo ženo Karolino Gabrijelčič z otroci. Naznanila prosim na naslov: Anton Gabrijelčič, k. u. k. Gen. St. G. Kucelnigg Kg. Arb. Abt. 455, Feldpost 602. — Gabrijel Mavrič iz Gorenjega polja št. 86, obč. Anhovo, Goriško, išče svojo ženo Katarino Mavrič s 5 otroci; naznanila na naslov: Gabrijel Mavrič, k. u. k. Gen. St. G. Kucelnigg, Kg. Arb. Abt. 455, Feldpost 602. — Avgust Boltar iz Gorenjega polja št. 96, obč. Anhovo, Goriško, išče svojo mater Lucijo Boltar, brata Jožefa in sestri Marijo in Karolino Boltar. Naznanila se prosijo na naslov: Avgust Boltar, k. u. k. Gen. St. G. Kucelnigg, Kg. Arb. Abt. 455, Feldpost. 602. — Antona in Katarino Prinčič iz Cerova pri Gorici se pogreša od dne 24. maja t. l. t. j. od pričetka vojske z Italijo. Naslov prosi Alojzija Prinčič, sedaj kot begunka v c. kr. Flüchtlingslager Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr. — Že od pričetka vojske z Italijo se ne ve kje biva Alojzij Prinčič, cerkvenik v Dol. Cerovem pri Gorici. Išče ga Alojzija Prinčič, begunka v c. kr. Flüchtlingslager Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr. — Julija Komjanc iz Cerova pri Gorici, sedaj begunka v c. kr. Flüchtlingslager Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr., išče svojega moža Antona s sinom. Ne ve nič o njih še od 24. maja t. l. — Franciška Nikolovič iz Cerova pri Gorici, sedaj begunka v Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr., išče svojo hčerko Marijo. Ne ve od nje nič že od 24. maja t. l. — Katarina Pintar, Kojsko pri Gorici, sedaj begunka v Bruck a. d. Leitha, N. Oesterr., išče Pintar Franciška in Antona, sinova. Ne ve nič o njih že od 24. maja t. l. — Iščeta se Franc Gomilšček iz Sadi št. 15 in Janez Gaberšček iz Sadi št. 11, županstvo Libušnje, Primorsko. Obvestil prosi Ana Gomilšček, tergožna Nr. 25, presso Caporetto, terra occupata, via Cividale, Italia. — Mihael Hrast, k. k. Reservespital Nr. 17, Kloster-

gasse 25, Wien, že šest mesecev ne ve nič o svojih starših in drugih iz vasi Golobi št. 24, občina Livek na Kobariškem; prijaznih obvestil prosil na gornji naslov. — Kdo ve kaj o Boštjanu Bajt in Alb. Hledé, oba doma iz Števerjana pri Gorici, dodeljena 40. pešp., 4/XI. maršbataljon, Feldpost 36. Maja sta odšla na rusko bojišče, od tedaj ni več nobenega glasu o njiju. Obvestil prosil: Štefan Bajt, k. k. Lst. Wach-Halbbaon, I. Komp., Feldpost 330. — Alojzij Erzetič, Div.-Bäckerei Nr. 18, Feldpost 304, bi rad zvedel za svojega brata Friderika in Antona Erzetič iz Neblega ter za brate Jožefa, Karla in Antona Urbančič iz Hruševja, zapadna Brda. — Franc Jug, k. k. Honved-Reg. Nr. 13, 4. Komp., Maschingerweh-Abt. 97, Feldpost 608, išče svoje starše, sestre in brata iz Ciginja št. 3 pri Tolminu. — Alojzij Mužič bi rad zvedel za svojo ženo Jožefo s tremi otroci, doma iz Brege pri Šmartnem, županstvo Kojsko, Primorsko. Njegov naslov: Alojzij Mužič, k. u. k. Inf. Reg. Nr. 87, I. Ers.-Komp., Petrovče pri Celju, Štajersko. Z njim je tudi Jožef Mavrič iz Vartače, županstvo Anhovo. — Peter Koren, k. k. Lir. 27, Pionir-Abt., Leoben, Steiermark, išče svojega očeta in svojo sestro, ki sta bila preje kot begunca v Gmündu, sedaj pa sta se neznano kam preselila. — Za Frančiško Koršič s peterimi otroci, kovačevo ženo iz vasi Gonjače pri Šmartnem, županstvo Kojsko, poizveduje njen mož: Jernej Koršič, Antzengruber-Platz, Ottakring Nr. 4, T. 2., B. XV., Wien. — Za svoje starše že sedem mesecev ne ve: Ciril Cimprič, Inf. Reg. Nr. 58, I. Ers. Komp., Hajdusobozszo, Ogrsko. — Terezija Berginc iz Loga Česoslovskega št. 19, sedaj prebivajoča v Italiji, Livorno, prov. di Novara, Piemonte, bi rada zvedela za svojega moža Jožefa Berginc, roj. l. 1885. — Andrej Sovdat, k. u. k. Art. Zeugs. Komp. 10., Feldpost 211, prosil obvestil o svojih stariših Janezu in Tereziji Sovdat iz Sužida št. 35 pri Kobaridu na Primorskem. — Katarina Tinta, k. k. Flüchtl.-Lager, Bruck a. d. Leitha, Bar. 7., Zim. 7., išče Leopolda Tinta, čegar naslov je bil svoj čas: K. u. k. Fuhrwerk-Reserve, Gres bei Bozen, Tirol. — Ivan Medvešek, Zgr., Lir. 27, 9. Feldkomp., Feldpost 53, prosil obvestil o Štefanu Medvešek in Štefanu Gabrieljčič, oba iz Gajevice pri Kanalu na Primorskem. — Josip Kamenšek iz Ročinja prosil obvestila o svoji družini: ženi Heleni, 14letni hčerki Angeli in 7letnemu sinu Josipu Kamenšek, ki so bili 11. junija z drugimi Ročinjci vred odpeljani v Italijo; njihovega sedanjega bivališča kljub vsemu poizvedovanju ni mogel dognati. Kdor bi kaj vedel o njegovi družini, naj prijazno sporoči na naše uredništvo.

Pogrešani vojaki.

Pogreša se Pavel Demšar, 7. polj. top. p., 1. bat.; pojasnila prosil Frančiška Demšar, Log 13, p. Škofjaloka. — Pogreša se Ivan Bernardi, bivajoč v Maliji 89; nahajal se je v začetku vojske v Przemyslu. Kdor bi kaj vedel o njem, naj sporoči Ani Bernardi, Malija 89, p. Portorose, Istra. — Pogreša se Josip Kleva, bivajoč v Maliji 86; šel je v Galicijo, odkoder je pisal zadnje pismo dne 3. oktobra 1914. Kdor o njem kaj ve, naj to sporoči na naslov Ana Kleva, Malija 86, p. Portorose, Istra. — Iščeta sa Ludovik Simičič, ki je služil pri 7. lov. bat. na Vrhniki pri Ljubljani, doma iz Gonjače pri Šmartnem in Peter Peršolja, ki je služil pri 97. pp., doma iz Figovga pri Kojskem. Naznanila naj se pošljejo na Rudolfa Simičič, k. k. Landsturm-Wachbaon, Nr. 7, I. Komp., 4. Zug, Deutsche Gabel, Češko. — Brežgar Marij, K. u. k. Inf. Reg. 55, 2. nad. stot., vojna pošta 80, ni že pet mesecev ničesar pisal. Pojasnila Ivanu Brežgar, Spinnfabrik — Lichtenwört, Nadelburg št. 60, N. Oe. — Prosi se sporočila o infanteristu Josipu Maurin iz Zelejnje vasi, občina Stari trg, okr. Črnomelj, 27. dom. p., dodeljen 76. pp., Beleucht.-abt. Od srede junija ni glasu o njem. Pojasnila Francu Bonač, Feldkurat, k. u. k. Lagerspital, Knittelfeld. — Pogreša se od 12. junija infanterist Franc Zidar, 17. pp., 2. baon., 7. stot.; pojasnila njegovi materi Ivani Zidar, posestnici, Dol št. 6 pri Ljubljani. — Pogreša se Janez Kvartuh, infanterist pri domobranskem polku št. 27, 3. komp., vojna pošta 48. Kdor ve kaj o njem, naj sporoči Mariji Kvartuh, Poštena vas, p. Sv. Križ pri Kostonjci na Dolenjskem. — Ivan Brumen, c. in kr. pešpolk št. 17, 10. stotnija, vojnopoštni urad št. 32, je zadnjič pisal 1. oktobra 1914. Kdor bi kaj vedel, naj sporoči materi Tereziji Brumen, Julius IV, Brüx, Češko. — Išče se Alojzij Semolič iz Poljan, Doberdob, sin Valentina in pok. Jožefe, ki je v začetku vojske z Italijo vozil pri trenu in se pogreša že pet mesecev. Kdor kaj ve o njem, naj sporoči na naslov: Valentin Semolič, k. k. Flüchtlingslager in Bruck a. d. Leitha, N. Oe. — Pogreša se od 30. 11. 1914 Viktor Vidali, c. kr. domobranski polk št. 5, 7. marškomp., vojna pošta 44. Naznanila prosil Regina Vidali, Kubed, p. Černikal, Istra. — Išče se Josip Koršič, obč.

Kojsko pri Gorici. Nahajal se je 22. maja v Volčji Dragi pri trenu. Pojasnila Ivanu Koršič, Landsturm-Baon. 155, 1. Komp., vojna pošta 321. — Karolina Koren, ulica Romagna št. 4, Trst, išče Jakoba Menič iz Borjane, okraj Kobarid, ki je služil ob izbruhu vojske z Italijo v Mariboru pri 3. polj. top. p., nadomestna baterija. — Kdo ve kaj o Ivanu Prinčiču iz Gor. Cerovega, št. Ferjan pri Gorici, ki je odšel k vojakom v Maribor, in sicer k 27. dom. p.; že od 20. maja t. l. ne vem ničesar o njem. Sporočila se prosijo na naslov: Ivan Prinčič, k. u. k. Gefangen-Lager, Wachmannschaft, Baracke št. 76, Feldbach, Štajersko. — V izkazu izgub št. 311 je zaznamovan kot ranjenec Viktor Jenko, ki je služil pri 20. domobranskem polku, 9. stotnija. Ker pa že od septembra meseca ni nikakega glasu več o njem, prosijo njegovi starši, da dotični, ki bi vedel kaj o njem, to blagohotno sporoči na naslov: Josipina Jenko, Ljubljana, Soteska št. 10.

Iz Gorice na Oslavije.

Gorica, 2. dec. 1915.
Vstal sem. Moj tovariš častiti don Gligo, je že končal sv. mašo. Redno ob 5. uri poteka nekdo na vrata. To so častite sestre, ti angeli v človeškem telesu. Nepopisen je njih trud za skrb pri ranjenicah. Odidem v cerkev, čez četrto ure je že tudi don Niko v cerkvi. Večkrat potrkajo usmiljene sestre na vrata tudi ponoči — znamenje, da so prišli z bojišča težko ranjeni. En od nas se hitro obleče in gre k ranjenecem.
Včeraj sem vstopil v sobo. Na mizi našega don Glige so vijolice, ki so jih prinesle usmiljenke. V tem času, pa vijolice!

Uspes naših čet pri Tolminu.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. decembra. Uradno se poroča:
Brezuspešna napadalna podjetja Italijanov proti posameznim odsekom naše bojne črte na Goriškem trajajo dalje. Odbili smo take napade pri Oslavju, na gori sv. Mihaela in pri sv. Martinu. Naše čete so izboljšale svoje postojanke pri Dolju severozahodno od Tolmina, kjer so osvojile kos sovražnega jarka. Na južnem Tirolskem je obstreljevala italijanska artiljerija posamezne postojanke v utrjenih prostorih Lardaro in Riva.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

DOGODKI NA MORJU.
Dunaj, 9. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:
Nek naš podmorski čoln je 7. t. mes. v zalivu Drina prijel neko albansko motorško jadrnico, na kateri se je nahajalo 30 srbskih vojaških beguncev s puškami, 4 topovi in s strelivom ter jo odvedel v Kotor.
Poveljstvo mornarice.

Laško uradno poročilo.
Rim, 7. decembra. (Kor. ur.) Intenzivna akcija artiljerije posebno v Judikariji, v dolini Concey in v Karniji. Naša pehota je s svojo delavnostjo na Kraški visoki planoti zaplenila vojni material, med njim pripravo za izdelovanje plina, dva metalca bomb, puške in strelivo.
Izmenjava italijanskih čet.
Curih. Listi poročajo iz Milana: Za laško bojno črto so pričeli v velikem obsegu izmenjavati čete.

Italijanska vojska šteje zdaj poldrug milijon mož.
Baselj. »Baseler Anzeiger«: Italija je pozvala zdaj pod orožje zadnje svoje formacije za vojsko sposobnih mož. Skupna sila italijanske armade znaša zdaj 1 milijon 500.000 mož. Zdi se, da se to število ne more več povišati.
Na Krn bi rad.
Slovenski vojak, ki se je kot ozdravljen vrnil k svojemu kadru na Ogrsko, piše: Tukaj je vse neizmerno drago, samo kruha, pravega pšeničnega kruha dobiš po 60 vin. kilogram kolikor hočeš. Močno sem se začudil, ko sem prišel v Budimpešto, pa sem videl na kolodvoru ženske prodajati raznovrstno fino pecivo, ko v Avstriji brez krušne karte ne dobiš niti kosčka črnega kruha. Na Ogrskem se veliko

vilegije, ki jim gredo. Ta trditev je v popolnem obsegu neresnična. C. in kr. vlada lahko dokaže, da je bilo prekinjeno neobhodno potrebno prosto in direktno občevanje s kurirji, po pošti in z ladjami z veleposlanštvom pri sveti stolici med vojsko. Kako bi pa izgledalo dostojanstvo uradovanja glede na primerno stališče in svobodo prizadetih diplomatskih zastopnikov, nam jasno kažejo turbulentne demonstracije, ki so se vršile še v dnevih, predno je Italija napovedala vojsko, pred uradnimi poslopi teh zastopstev in predvsem težki izgredi proti Avstričnem in

Naša vlada in prošlost občevanja naše diplomacije s sveto stolico.

Dunaj, 10. decembra. (Kor. ur.) Proti tistemu delu nagovora sv. očeta na kardinale, ki se peča z odpotovanjem pri sveti stolici poverjenih zastopnikov osrednjih velesil ob pristopu Italije v vojsko, je poizkušala italijanska vlada ovreči deloma po pravosodnem ministru Orlandu, deloma s komuniquejem »Agenzie Stefani«, v katerem trdi, da so zastopniki odpotovali spontano in da smejo izvrševati pravice in pri-

znenadi me. V Gorici, mislim, da to ni ne navadno. Ako greš v cerkev očetov kapucinov, vidiš na oltarju še sveže vrtnice. To je bila še edina cerkev, ki ni bila zelo poškodovana. Neki dan so izstrelili Italijani na njo dve težki granati: eno 28 cm, a drugo 30 cm. Zadefa je bila v sprednji del; orglje so razbite, zidovje porušeno.
Danes mi pravi dr. Romanovski: »Pojdiva na obvezovališče v Pevmo! Pojdiva! Ko sva šla po potu — jama pri jami od granate. Vse je od kroglj izorano in hiše podrti. O Jeruzalemu je bilo rečeno: »In ne bo ostal kamen na kamnu!« Tako je tudi tukaj; samo ruševine in pogorišča! Tako je na celi goriški fronti. Ako bodo Lahji nadaljevali z bombardiranjem Gorice, zdi se, da ne bo ostal v nji kamen na kamnu!

Šli smo skozi Pevmo in prišli do Oslavja. Na poti smo opazili veliko njivo: križ do križa. To je pokopališče padlih junakov. Ležalo jih je še okoli 20 nepokopanih; prinesli so jih zjutraj, a zvečer jih bodo pokopali. Opazimo rdeči križ. Tu mora biti obvezovališče.
Šli smo pod zemljo. Tu se nahaja zdravnik, ravno tako tudi vojaški kurat. Od zgoraj kaplja voda; blizu njih stoji peč, da jih greje. »Tja bi radi šli«, pravi zdravnik, ali tudi tam je nevarno. Okoli nas padajo neprenehoma granate. Pred kratkim je ubila granata tukaj, par korakov od nas, nekega zdravnika! Vrnili smo se. Na poti so nas spremljale granate. Večina njih je letela v Gorico. Zdravnik mi pravi: »V resnici se mora človek zvečer zahvaliti Bogu, da ga je še pustil pri življenju!« Šla sva v Gorico. Videla sva nekaj podrtih hiš, katere so bile pred dvema urama še cele. To se razume, da so Lahji nadaljevali z bombardiranjem.

»Novine«.

»Novine«.

kruha brez potrebe poje. — Pred par dnevi smo prosili, da bi nas poslali nad izdajalskega Laha, pa ne vem, če bo kaj. Najraje bi prišel na Krn, da bi še enkrat vsaj od daleč videl domače kraje ob Soči!

D'Annunziiovi hotelski računi.
Lugano. Iz Rima: D'Annunzio je protestiral, da ni resnično, češ, da je bil v Genovi kot gost mesta v družbi dam. — »Avanti« nasproti D'Annunziiovem protestu poroča, da je plačalo mesto Genova za štiridnevno d'Annunziiove bivanje v Genovi hotelski račun, ki je znašal 2000 lir. Hotelir, ko ga je mestna uprava opozorila na visok račun, je izjavil, da so obsežni tudi računi dveh d'Annunziiovih spremljevalk. Škandal se širi, ker d'Annunziio nesrečno zagovarjajo njegovi prijatelji. — »Agenzia Nazionale« trdi, da gre za dve v visokem plemstvu znani dami: za neko italijansko grofico in za neko Rusinjo.
Annunzio grozi, da otrese prah Italije s svojih brezpetnikov.
Curih. »Nationale Pressagentur« poroča: Annunzio je radi napadov v zbornici tako razburjen, da je izjavil, da po koncu vojske zapusti Italijo.

Požari v genovskem pristanišču.
Lugano. Iz neznanih vzrokov je pričelo 8. t. m. goreti blago, ki so ga brojile velikanske množine pod milim nebom. Goreli sta dve veliki šalupi in en železniški vlak. Silovite množine blaga vseh vrst, petroleje, volna, bombaž, les, kože, soda itd. je zgorelo. Škode je več milijonov. Tudi 20 naloženih tovornih voz je uničil požar.
V Genovi gasilo več tisoč vojakov.
Lugano, 10. decembra. (Kor. ur.) Požar v Genovi je uničil 20 železniških voz, 3 velike skladiščne lope, v katerih se je nahajala volna, les, petroleje in stearin v vrednosti več milijonov. Gasilo je več tisoč vojakov. Kaj je povzročilo požar, ni znano.

Nevaren položaj Italijanov v Tripolisu.
Carigrad, 9. decembra. (Kor. urad.) Iz zanesljivega vira se poroča, da so bojne sile Senusov in pa tripolitanski domačini, ki so dobro organizirani, zasedli ves vilajet Tripolis. Svoj glavni stan so napravili v Sukel-Džumi, poldrugo uro od mesta Tripolis in so vdrl v Kasa Syrt. V teh bojih so Italijani izgubili 6000 mrtvih in pustili v rokah domačinov vse svoje orožje in municijo. Šejk Senusov je pred kratkim obiskal Sollon.

Carigrad, 8. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan obvešča:
Iraška bojna črta.
Naše čete odločno pritiskajo na sovražnika, ki brani Kut-al-Amaro. Velike izgube smo zadali nekaterim sovražnim kolonom, ki so poizkušale bežati. Zaplenili smo 300 obloženih velblodov. Naši naprej potisnjeni oddelki, ki so prodrli s križ do Šejk Saada, vznemirjajo sovražnika, ki se umika.

Dardanelska bojna črta.
Naša artiljerija je pri Anaforti uspešno obstreljevala sovražne baterije in transportne ladje v Suvla zalivu in jim je zadala izgube. Transportne ladje smo prisilili, da so se umaknile. Pri Ari Burnu je naša artiljerija 6. decembra uničila del sovražnim rezervam določenih bivališč. Neke naša 7. t. m. na desnem krilu izstreljena mina je uničila dve sovražni mini. Pri Seddilbahru je prisilila 7. t. m. naša artiljerija nek sovražen monitor in dve križarki, ki sta obstreljevali Pala Mutlik, neko sovražno križarko in en monitor, ki sta obstreljevala Hajal Tepe, da so se morale umakniti.

Kavkaška bojna črta.
Boji patrolj.
Vojska z Rusi.
AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:
Nobenhil posebnih dogodkov.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemcem v Rimu in v drugih italijanskih mestih. Diplomatični zastopniki pri sveti stolici zato niso odpotovali spontano, marveč so bili prisiljeni po razmerah.

Rim. (Kor. ur.) »Osservatore Romano« odgovarja »Agenzie Stefani«: Kolikor vemo, če se izločijo postranske stvari, ni hotela italijanska vlada priznati zastopnikom osrednjih velevlasti pri sveti stolici pravice, da prosto in neodvisno občejuje s svojimi vladami in da so zastopniki osrednjih velevlasti, če tudi jih niso izgnali, bili prisiljeni, da v varstvo svojega urada iz svojega dostojanstva zapuste Rim.

Predsednik Združenih držav o položaju.

Washington. (Kor. ur.) Po Reuterju: Predsednik Wilson je v svoji poslanici kongresu z zelo hudimi besedami obsočil zarote v Ameriki. Ni sicer dolžil Nemčije naravnost, da je odgovorna za nje, a v splošnih izrazih je le kazal na njo. Obziral je, da ameriški državljani, ki so bili rojeni drugod, poizkušajo uničiti industrijo z napadi pod vtisom inozemskih spletk. Predsednik zahteva postave proti takim, po strasti in nezvestobi prepojenim anarhističnim kreaturam. Dalje graja, ker mnogi zavzemajo strastno stališče za eno ali drugo vojskujočo se stranko. Izvaja, da mora ostati uničujoča vojska omejena. Držati se hoče Monrcevoe doktrine. Vzdrževali nočemo stalne armade izvzemši v obsegu, ki jih zahtevajo naše razmere v mirnih in v vojskih časih. Zahteva veliko trgovinsko mornarico, da zopet pridobimo komercialno neodvisnost. Končno razpravlja o oboroževalnih načrtih, o povečanju armade in mornarice in o predlogih, kako naj se dobi za to potreben denar.

Turčija v vojski.

TURSKO URADNO POROČILO.
Carigrad. (Kor. ur.) Glavni stan objavlja:

Iraška bojna črta.
Naše čete so preprečile s krepkimi napadi, da se sovražnik ni mogel popolnoma pripraviti v svojih utrjenih postojankah pri Kut el Amare.

Naše čete so se 6. decembra s krepkim napadom, ki je trajal šest ur, približale sovražni glavni postojanki. Zaplenili smo ob tej priliki eno strojnico in smo z ognjem naše artiljerije zažgali eno transportno ladjo.

Dognali smo, da je sovražnik ob svojem porazu pri Selmantatu zakopal veliko vojnega materiala in da je metal v reko Tigris topove, puške in strelivo.

Dardanelska bojna črta.
Pri Anaforti je streljal sovražnik s topovi v razne smeri. Obstreljevali so tudi z ladij. Naša artiljerija je odgovarjala in je uspešno streljala na sovražne tabore strelske jarke in na transportne ladje.

Ariburnu. Precej ljut dvoboje z bombami in artiljerije. Naša artiljerija je krepko odgovarjala, prisilila je del sovražnih baterij, da so morale utihniti, pregnala je sovražnika, ki se je približeval Ariburnu in je porušila sovražne strelske jarke in del neke postojanke za metanje bomb.

Pri Sedilbahru precej ljut ogenj artiljerije in sovražnih torpedovk. Naša artiljerija je odgovarjala in je sovražnika prisilila, da je moral utihniti.

Sicer nič novega.
Carigrad, 8. decembra. (Kor. urad.) Glavni stan obvešča:

Iraška bojna črta.
Naše čete odločno pritiskajo na sovražnika, ki brani Kut-al-Amaro. Velike izgube smo zadali nekaterim sovražnim kolonom, ki so poizkušale bežati. Zaplenili smo 300 obloženih velblodov. Naši naprej potisnjeni oddelki, ki so prodrli s križ do Šejk Saada, vznemirjajo sovražnika, ki se umika.

Dardanelska bojna črta.
Naša artiljerija je pri Anaforti uspešno obstreljevala sovražne baterije in transportne ladje v Suvla zalivu in jim je zadala izgube. Transportne ladje smo prisilili, da so se umaknile. Pri Ari Burnu je naša artiljerija 6. decembra uničila del sovražnim rezervam določenih bivališč. Neke naša 7. t. m. na desnem krilu izstreljena mina je uničila dve sovražni mini. Pri Seddilbahru je prisilila 7. t. m. naša artiljerija nek sovražen monitor in dve križarki, ki sta obstreljevali Pala Mutlik, neko sovražno križarko in en monitor, ki sta obstreljevala Hajal Tepe, da so se morale umakniti.

Kavkaška bojna črta.
Boji patrolj.

Vojska z Rusi.
AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.
Dunaj, 9. decembra. (Kor. ur.) Uradno se razglša:
Nobenhil posebnih dogodkov.
Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. decembra. Veliki glavni stan:

Izvemši posameznih bojev med poizvedovalnimi oddelki ni ničesar poročati. Vrhovno vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Petrograd, 7. decembra. (K. u.) Pri Irgu Krievu, približno 80 km jugovzhodno od Vile, smo sestrelili neko sovražno letalo. Letalce smo ujeli. Pri vasi Janovka, 9 kilometrov severovzhodno od Buczacza (Galicija) je poizkušal sovražnik pod varstvom ljutega artiljerijskega ognja napredovati proti vzhodu, a smo ga vrgli proti Pielawi. Ravno tako brezuspešni so ostali poizkusi sovražnika, da napade naše čete pri vaseh Jaslowiec in Pauszowka, 15 km južnovzhodno od Buczacza. Vzhodno od jezera Sventon, južno od Vilije in pri vasi Cebrov, 15 km severozahodno od Tarnopol, so uspešno delovali naši poizvedovalci. Z ostalih delov bojne črte se nič ne poroča.

K BOJEM PRI RIGI.

Poznanj, 8. decembra. »Dziennik Poznanski« poroča od Rige, da je ondi grmeenje topov še vedno slišati, da pa vendar ni več tako silno, kakor je bilo v minulemu

mesecu. V okolici mesta se seveda vrše ogorčeni boji; na ruski strani se boré tudi oddelki Letov, ki so imeli ogromne izgube. Zadnje tedne je prebivalstvo v Rigi veliko trpelo vsled pomanjkanja moke in sladkorja. Ker je bil opravičen sum, da skrivajo špekulanti velike zaloge živil, je odredila policija obsežne hišne preiskave in res odkrila ogromno nakupičenih živil, ki so jih špekulanti prikrili, da bi mogli navijati cene. Odkrite zaloge so zaplenili in jih oblast prodaja občinstvu. Proti prikrivačem, ki so jih mnogo zaprli, se je uvedlo kazensko postopanje.

RUSIJA IN POLJSKO VPRAŠANJE.

Stockholm. Zdaj, ko sta Avstrija in Nemčija zasedli celo Poljsko, postaja ruska vlada prijazna Poljakom. Moskvska vladna »Gazetta« objavlja dopis, ki napoveduje možnost samostojnega kraljestva Poljskega z osebno unijo z Rusijo. Če se izvede ta preosnova, bi se poljščina priznala kot državni jezik.

SLADKORNI MONOPOL V VARŠAVI.

Varšava. (Kor. ur.) Mestna uprava je uvedla monopol prodaje sladkorja, da konča navijanje cen sladkorju. Vsak prebivalec dobi kaznivo, na katero sme za dva tedna nakupiti 275 gramov sladkorja.

Važna izjava kralja Konstantina.

London, 7. decembra. (Kor. ur.) Reuter poroča: V razgovoru z dopisnikom »Associated Press« je dejal kralj Konstantin še sledeče: Na vprašanje dopisnika, če je Grški tudi Nemčija zajamčila integriteto ozemlja, je odgovoril kralj: »Seveda, tudi ententa. Nemčija je podala zagotovilo v svojem in v imenu svojih zaveznikov.«

Dopisnik je še vprašal, kaj bi Grška napravila, če bi se ententa poslužila prisilnih sredstev. Kralj je odgovoril: »Mi bomo potem pri celem svetu protestirali, da so se kršile naše suverenske pravice in se upirali, dokler bo le mogoče.«

Grška in ententa.

Atene, 9. decembra. (K. u.) Minister Rhalis bo razpravljal z generalom Sarraïlom o podrobnostih vprašanja. Nato se bodo vršili razgovori med francoskim in grškim vojaškim poslanstvom. V poučenih krogih so prepričani, da se bo dosegel zadovoljiv uspeh.

Solon, 9. decembra. (K. u.) Dva častnika grškega generalnega štaba sta došla iz Aten, da uredita z angleškimi in francoskimi vojaškimi oblastvi podrobnosti dogovora med entento in Grško.

Ententa vzdržuje svoje zahteve.

Berlin, 9. decembra. Iz Londona se po ovinkih poroča: Veliki vojni svet štirispopravuma je sklenil, da v polnem obsegu vzdrži svoje zahteve proti Grški.

Temelj za sporazum med Grško in entento?

London, 6. decembra. (Kor. ur.) Reuter ima vest iz Aten, da tvori zadnje izjave ententinih diplomatov pri grški vladi temelj za sporazum glede Macedonije in vojaških vprašanj. Vlada predlaga, naj se pošlje v Solun vojaški odbor grških in ententinih zastopnikov, da se porazgovori o položaju.

Proti ultimatu?

Lugano, 7. decembra. Kakor poroča »Corriere della sera« se Grška naglo obožuje vsled strahu, da jo ententa z ultimatom ne prisili zadnje besede. Kralj se rajše odpove, kakor pa da da Solun ententi za trdno podlago operacij.

Četverosporazum v Solunu pred odhodom?

Berlin. »Tribuna« poroča: V vojnem svetu v Calaisu so sklenili, da popuste bojnočrto ob Strumici in da se umaknejo v Solun.

Pariz. Časopisje je pričelo pripravljati javnost na možnost, da popuste solunsko podjetje in da umaknejo armade četverosporazuma iz Soluna.

Genf. Francoski listi poročajo iz Aten: Skuludis se je v zadnjih dveh dneh večkrat

razgovarjal s poslaniki četverosporazuma, sporazumel se z njimi ni. Zavezniki izjavljajo, da ne morejo sprejeti stališča grške vlade, da je odvisna rešitev važnih vprašanj od grškega generalnega štaba. Lyonski »Progres« poroča: Zavezniki iznova proučujejo vprašanje solunske ekspedicije. Izključeno ni, da ekspedicijo opuste.

Stališče Grške in Rumunije.

Sofija, 9. decembra. »Dnevnik« objavlja zanimive izjave nekega bolgarskega vodilnega politika o stališču Grške in Rumunije. Po mnenju politika je malo gotovo da bi omenjeni državi še dolgo časa ostali nevtralni, čeprav vladi obeh držav skušata vzdržati nevtralnost do konca vojske. Osrednji državi že od začetka principielno nista silili nobeno državo v vojsko, marveč le želeli nevtraliteto. Ententa pa je zahtevala, da se brezpogojno priklonijo njej proti srednjeevropskemu bloku. Tudi Grško in Rumunijo bo ententa prisilila v vojsko, kljub temu, da je že jasno, v katero smer bo padla odločitev. Ententa bo s svojim nasilstvom doživela sramoten poraz.

Nevtralna cona ob srbsko-grški meji.

Sofija, 9. decembra. Bolgarska vlada je predlagala grškemu kabinetu, naj se ob srbsko-grški meji določi nevtralna cona, kakršna že obstoji ob bolgarsko-grški meji. Ta korak bolgarske vlade vnovič dokazuje voljo vzdržati dobre odnose napram Grški.

× × ×

Rumunija.

Bukarešt, 9. decembra. General Craïneanu, bivši vojni minister in vodja lista »Universul«, ki je še pred kratkim hotel dokazati, da mora Rumunija na vsak način takoj vstopiti v vojsko proti osrednji silama, objavlja danes v listu »Universul« uvodnik, v katerem izjavlja, da je sedaj, ko je srbska armada uničena, vojska za Rumunijo pomaknjena daleč v bodočnost.

Rumunski ministrski svet.

Bukarešt. Rumunski ministrski svet je zboroval 9. t. m. od 5. ure popoldne do pol 8. ure zvečer. Raspravljali so predvsem o ukrepih proti parlamentarni akciji opozicije in o stališču vlade nasproti zahtevam agrarcev.

Izvoz rumunskega žita v Turčijo.

Bukarešt, 9. decembra. (Kor. ur.) Izvozna komisija finančnega ministrstva je dovolila izvoz 1000 vagonov moke v Turčijo.

Rusija ne napade Bolgarije.

Baselj. Švicarski listi poročajo iz Petrograda: Petrograjski gubernator knez Obolenski prevzema zbornu poveljstvo. Nadomesti ga Kuropatkin, ker so opustili nameravani ruski napad na Bolgarijo.

Dva potopljena angleška parnika.

London, 10. decembra. (Kor. urad.) »Lloyd« poroča: Potopljena sta angleška parnika »Veria« in »Goulantia«.

Razna poročila.

Častnik avstrijskega podmorskega čolna ujel na angleškem parniku angleškega odposlanca.

London. (Kor. ur.) Častnik nekega avstrijskega podmorskega čolna je ujel na nekem angleškem parniku odposlanca kapitana Wilsona, ki je hotel prepeljati pisma iz vzhodnega Sredozemskega morja v London. »Pressbureau«, ki to objavlja, izjavlja da odvzeta pisma niso važna.

Bavarski frančiškani gredo v Turčijo.

Na Turčijo nemške vlade in s privoljenjem Turčije nameravajo bavarski frančiškani prevzeti mesta, ki so jih imeli v sveti deželi in v Siriji prej francoski redovniki. V ta namen se je preko Dunaja že odpeljalo v Carigrad osem nemških frančiškanov.

Časopisje o govoru nemškega kanclerja.

Berlin, 10. decembra. (Kor. ur.) Vse časopisje soglašja z govoroma kanclerja in opozarja, kako mirno in precizno je poročal kancler o političnem, vojaškem in o gospodarskem položaju.

Nemčija in Združene države.

Berlin, 10. decembra. (Kor. ur.) Združene države so izrazile željo, naj se odkličeta vojaški in mornariški ataše nemškega veleposlaništva v Washingtonu. Ker podrobnosti o razlogih prošnje ameriške vlade še niso znane, še ni mogoče preiskati, kateri razlogi so dovedli ameriško vlado na ta korak.

K dobavi svinjine in svinjske masti iz Ogrske.

Dunaj, 6. decembra. Tiskovni oddelek c. kr. predsedstva ministrskega sveta naznanja: V prometu z živimi prašiči iz Ogrske se opusti sprva nameravana kontrola na ogrskih izvoznih postajah in posebno tudi omejitev tega prometa na sedmero izvoznih postaj. Treba bo samo že izvršeno odpošiljatev naznaniti ogrškemu poljedelškemu ministrstvu ter razkladanje na avstrijskih postajah c. kr. kmetijskemu ministrstvu.

Uspešni boji proti Črnogorcem.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Dunaj, 9. decembra. Uradno se poroča:

Razkropili smo črnogorske čete na višinah severovzhodno od Plevija. V obmejnem ozemlju severno od Berana smo prisilili črnogorsko levo krilo, da se je moralo umakniti. Uspešno se razvijajo tudi boji proti desnemu krilu sovražnika. Na višinah zahodno od Peči smo vrgli srbske zadnje oddelke. Število včeraj privedenih ujetnikov: 2 častnika in približno 1000 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Berlin, 9. decembra. Veliki glavni stan:

Uspešno se nadaljuje boji južno od Plevija in pri Peči. Bolgarske čete so zasedle Djakovo, Debro, Strugo in Ohrido. Ugodno napredujejo boji ob Vardarju.

Najvišje vojno vodstvo.

× × ×

Črnogorsko uradno poročilo.

Cetinje, 6. decembra. (Kor. ur.) Uradno poročilo: Dne 5. decembra je napadel sovražnik naše prednje straže pri Celebiču in v smeri proti Plevlju; s trdovratnim odporom so se naši maloštevilni oddelki držali cel dan in se nato umaknili na glavne obrambne črte. Z ozirom na splošen položaj smo morali izprazniti okraj Djajesuva. Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Dne 6. decembra zjutraj sta preleteli dve avstrijski letali Cetinje in vrgli osem bomb, ki so napravile le brezpomembno škodo. Ena bomba je padla na igrališče angleškega poslaništva, druga pa na vrtno ograjo francoskega poslaništva in razbile nekaj šip. Kralj Nikolaj se je takoj podal v obe poslaništvi, da obišče poslanika Anglije in Francije.

Cetinje, 6. decembra. (Kor. ur. Zakasnelo.) Uradno se poroča: Dne 4. decembra zjutraj je obstreljevalo neko avstrijsko brodoge, obstoječe iz ene križarke in sedmih torpednih rušilcev, Sv. Ivan Meduanski. Potopila sta se dva parnika, med njima eden italijanski, ravnotako 10 črnogorskih z živili naloženih jadrnic.

Nek francoski podmorski čoln je bil ob obrežju, blizu Bojane, uničen, posadka pa ujeta.

Angleško uradno poročilo.

Solon, 8. decembra. (Reuter.) Bolgari so včeraj obstreljevali celo angleško fronto pri Strumici. Pehotni napad, ki je sledil, je bil odbit. Angleške izgube so majhne. Danes so se zopet pričeli boji.

Mackensen pri našem cesarju.

Dunaj. (Kor. ur.) Generalfeldmaršal pl. Mackensen se je mudil 6. t. m. na Dunaju, kjer se je zahvalil cesarju za podeljene mu briljante k vojaškemu zaslužnemu križu prve vrste.

Premikanje čet v Bolgarijo?

Rotterdam, 9. decembra. Dopisnik pariškega »Journala« v Solunu poroča, da je francoski glavni stan 30. novembra prejel brzozjavko s svarilom, da so avstrijske čete izpremenile svojo smer in da gredo sedaj kar najhitreje v Bolgarijo.

1000 srbskih topov zaplenjenih.

Z zaplembo 80 srbskih topov v Peči je naraslo število zaplenjenih srbskih topov na 1012, od teh jih odpade na armade Kővesz, Gallwitz in Bohadžev 816, ostali pa na druge bolgarske čete.

Francozi izpraznjujejo Strumico in Demir-Kapu.

Milan, 10. decembra. (Kor. ur.) »Secolo« poroča iz Soluna: Francozi so odposlali ves bojni material s kolodvora Strumica in iz soteske Demir-Kapu. Podrli so most pri Demir-Kapu in kolodvor. Ranjenec se prepeljali Francozi iz Gevgeli v Solun.

Štiri srbske divizije proti Draču.

Solon, 9. decembra. Srbski častniki izjavljajo, da skušajo štiri srbske divizije na svojem umikanju doseči Drač. Tam jih bodo vkrcali na angleške ladje in prepeljali v Solun, odkoder jih bodo po železnici poslali v Gevgeli.

Usoda srbskih beguncev.

Berlin. Iz Londona poroča »Voss. Zeitung«: V Črnogoro in v Albanijo pobešlo srbsko prebivalstvo je izročeno poginu, ker manjka živil. Več srbskih ministrov in poslancev je o tej bedi vprašalo angleško vlado, če bi na angleške trosse začasno kakih 70.000 srbskih žena, otrok in bolnikov preskrbeli na Angleškem. Anglija je odgovorila, da je to nemogoče, ker Anglija vzdržuje na tisoče Belgijcev. Tudi Italija je odklonila srbske begunce. Na posredovanje ruskega poslaništva je zdaj izjavila ruska vlada, da naseli Srbe, ki so brez sredstev, v Sibiriji in na Mongolskem, a te rešitve zdaj ne morejo izvesti, ker se ne ve, po kateri poti bi spravili toliko tisoč ljudi v Rusijo.

Francoske in laške banke pobegnile iz Črnogore.

Lugano. Francoske in italijanske banke so pobegnile iz Črnogore v Italijo. Črnogorska armada izgubi vsak dan do 2000 ujetnikov. Milanski listi sodijo, da šteje črnogorska armada 42.000 mož.

Iz osvojenih macedonskih in srbskih krajev.

Budimpešta, 9. decembra. »Pester Lloyd« poroča iz Sofije: General Račo Petrov je imenovan za guvernerja macedonskih krajev, ki so jih osvojili Bolgari, general Kutjev je pa postal guverner osvojenih srbskih krajev. V Nišu je pričel izhajati prvi bolgarski list pod imenom: »Bilgarska Morava«.

V vojnem svetu četverosporazuma nastala ostra nasprotstva.

Genf. Clemenceau in več članov francoske armade odobrava Kitchenerjev predlog, ki ga je stavil v calaiškem vojnem svetu, naj se popolnoma opusti podjetje na Balkanu in naj se ojači obramba Sueškega prekopa.

Haag. V pariškem vojnem svetu so si glede na balkansko vprašanje močno nasprotovali. Končno so sklenili, da se omeji podjetje na to, da drže Solun in okolico in da začasno opuste vsake ofenzivo.

Skupno poveljstvo v Solunu.

Stockholm. »Times« poročajo: V važnem posvetu vodilnih oseb četverosporazuma se je končno sklenilo, da ostanejo čete četverosporazuma v vseh okoliščinah v Solunu. Ustanovi se enotno vrhovno poveljstvo vseh čet četverosporazuma. Rusijo bo zastopal Nikolaj Nikolajevič, Francijo Joffre, Anglijo French in Italijo Porro.

Izkrčevanje čet v Albaniji.

Basel, 9. decembra. »Baseler Nachrichten« poročajo iz Aten in Milana: Prevoz italijanskih čet v Albanijo iz Bari je v polnem letu. Po zasebnih poročilih jih vozijo v Santi Quaranta, kjer so se baje že izkrcali tudi oddelki francoskih in angleških čet.

× × ×

Boji na zahodu.

Berlin, 9. decembra. (Kor. ur.) Wolff poroča iz velikega glavnega stana:

Zivahni boji artiljerije na raznih mestih fronte, posebno na Flanderskem in pri višini 193 severovzhodno od Souaina. Neko francosko letalo smo južno od Bapaune prisilili, da se je moralo spustiti na tla. Letalce smo ujeli.

Najvišje vojno vodstvo.

Angleški ministrski predsednik o mirovnih predlogih.

London. (K. u.) Po poslaniški zbornici je zahteval Snowden, naj ministrski predsednik Asquith obljubi, da brez vednosti zbornice ne odkloni nobenega predloga za mirovna pogajanja, ki jih stavi kaka nevtralna ali vojskujoča se država, če temelji na izpraznitvi osvojenega ozemlja. Asquith je odgovoril: Anglija, Francija, Italija, Japonska in Rusija so sklenile, da ne sklenejo posebnega miru. Če bi stavile resno mišljene mirovne predloge sovražne vlade neposredno ali po nevtralnih državah, bi o njih pred vsem razpravljale zvezne vlade, a do takrat ne more ničesar obljubiti. Če bi se stavili mirovni pogoji, bi vlada o njih kakor hitro mogoče obvestila parlament.

Četverosporazumu primanjkuje denarja.

Berlin. V newyorških boznih krogih je vzbudila pozornost izjava predsednika narodne City banke, da se pomožni viri četverosporazuma izčrpajo še pred koncem vojske in da za naročila zaveznikov pri ameriških bankah založene vsote ne zadostujejo.

Načelnik ruskega admiralnega štaba v Parizu.

Pariz, 9. decembra. (K. u.) Admiral Rusin, načelnik ruskega generalnega štaba, je z 8 častniki danes došel semkaj.

Kitchener gre v Petrograd.

Curih, 9. decembra. Kitchener odpuhuje prihodnje dni v Petrograd, kjer se bodo, kakor poročajo ruski listi, vršili razgovori največje važnosti.

Nova črna armada.

Genf. Vojni odsek francoskega senata je sklenil naj vlada sestavi drugo domačo armado v Zahodni Afriki.

Dnevne novice.

+ Slava Slovencem! Jernej Topolnik, vojak avstrijskega zrakoplovnega oddelka na italijanskem bojišču, doma iz Trbovelj, piše svoji materi: Dne 28. novembra je prišel v naš tabor general kot gost našega poveljnika. Popoldne smo se mu predstavili. Ko je prišel k meni, me je vprašal, odkod sem doma. Rekel sem, da s Spodnjega Štajerja. »Torej ste Slovenec?« »Da, Visokost!« »Lepo, lepo! Celo v Berlinu sem slišal govoriti o izrednih junskih činih slovenskih vojakov! Bravo, bravo, dečko!« Veste, mati, ko sem slišal to pohvalo, mi je srce nekako burno utripalo.

+ Skupni program Nemcev. »Bohemia« v Pragi izjavlja, da je z merodajne strani že prešla skupni program Nemcev. »Te zahteve avstrijskih Nemcev ob novi ureditvi po vojni,« piše list, »so sad podrobnih, temeljitih, na obsežnem znanju temelječih razprav, ki so se vršile na pobudo nemških narodnih svetov posameznih kronovin s parlamentarnimi osebnostmi. V štirih glavnih točkah obsegajo vse važne stvari in zahteve, ki se zde nemškemu ljudstvu potrebne za blagonsno ureditev Nove Avstrije, katere si nemško ljudstvo iz vseh sil želi, za njo stremi in se zanjo bori. Prva točka se tiče notranjih reform v »cesarstvu avstrijskem«, v območju po temeljnih načelih izkušene »linškega programa« združenega ozemlja dosežaj »v državnem zboru zastopanih kraljestev in dežel«. Druga točka se tiče nove ureditve razmerja z Ogrsko, tretja razvoja zveze z Nemčijo, četrta osnutja srednjeevropskega gospodarskega ozemlja. Dostavek obsega v vseh podrobnostih velikopotezno izvedeni načrt postave o državnih jezikih za cesarstvo avstrijsko. Tu izvršeno delo daje nemškemu ljudstvu goreče zaželjena tla skupnih zahtev za bodočnost.«

+ Cesar je podelil častno znamenje prve vrste Rdečega križa princesi Gizeli Bavarski v priznanje posebnih zaslug glede na sanitetno preskrbo v vojski.

+ Kardinalski klobuk za dunajskega nuncija. Prihodnji ponedeljek ob 11. uri dopoldne bo prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef kot zastopnik cesarja v dvorni župni cerkvi novoimenovanemu kardinalu papeževemu nunciju conte Scapinelli slovesno izročil kardinalski klobuk.

»Rdeči križ«. Ker se že dalj časa razširjajo govorice, da dobivajo dame »Rdečega križa« plačilo, smatram za svojo dolžnost izjaviti, da gospe in gospodične »Rdečega križa«, ki delujejo pod mojim vodstvom s največjo poštovanostjo in samozatejevanjem od pričetka vojske v bolnicah in okrepevalni postaji na južnem kolodvoru ne dobivajo ne samo nobenega plačila, temveč da celo iz svojih sredstev donajajo neprestano bogata darila, jih razdeljujejo med ranjene in bolne vojake, ter se vedno prizadevajo ustreči vsem željam naših vrlih vojščakov. Ljubljana, dne 8. decembra 1915. — Baronica Karla Schwarz, predsednica dežel. in gospejnega pomožnega društva »Rdečega križa« za Kranjsko.

+ Premoženje dveh čeških poslancev zaplenjeno. Uradni list »Prager Zeitung« objavlja tri razglase, s katerimi deželno kot kazensko sodišče v Pragi v kazenski zadevi pri deželnotrambne sodišču na Dunaju proti dr. Kramarju, državnemu poslancu in tvorničarju, radi hudodelstva veleizdaje in hudodelstva proti vojni sili države in zagotovitev zahteve države in za odškodnino odreja, da se zapleni obdolenčevo premoženje. Ravno tako se odreja zaplenitev premoženja državnega poslance in odvetnika dr. Alojzija Rasin radi veleizdaje in hudodelstva proti vojni sili države in proti Vincencu Červinki, tajniku lista »Narodni Listy« zaradi hudodelstva vohunstva.

— 500 dni vojske. Danes 10. decembra je preteklo 500 dni, odkar je bila odrejena mobilizacija avstrijske armade.

— Družba sv. Mohorja naznanja svojim cenjenim poverjenikom, da ji pošiljate knjig ni na vse strani po železnici mogoča. Zato mora pošiljati knjige marsikom po pošti. Pripetijo se slučaj, da je železniška proga deloma prosta in deloma zopet ne — prosta v okraju poverjeništvu in ne pri nas. Mnogokrat nam pri vsi pazljivosti in previdnosti ne ostaja druge poti nego pošta. Z ozirom na pomanjkanje prometnih sredstev prosimo potrpežljivosti.

— V krškem kapucinskem samostanu je umrl 7. decembra č. P. Hugolin Rak, vikar, po dolgi bolezni. Iškali si je zdravje lansko leto na jugu, a kljub temu ga je pokosila nemila smrt. Rajni pater je bil rojen pri Sv. Juriju nad Taborjem (Štajersko), in sicer 18. novembra 1873. V kapucinski red je stopil in prejel redovno obleko 24. dec. 1895 in v duhovnika je bil posvečen 22. julija 1900. Deloval je v celjskem, škofjeloškem in krškem samostanu. Bil je veselega značaja, priljubljen pri svojih sobratih in pri svetni duhovščini. Mar-

ljivo je deloval v spovednici kakor na priznici. N. v m. p!

+ Za župana na Mirni je bil te dni izvoljen posestnik Jožef Marin, vrl pristaš S. L. S.

— Izpiti v zimskem semestru 1915/16 vpoklicanih pravnikov. Uradno se naznanja: Naučni minister je ukrenil odredbo, s katero se nudi onim slušateljem prava, ki so tokom zimskega semestra 1915/16 vpoklicani v vojaško službovanje, priložnost, da morejo državni izpit, pred katerim stoji in katerega bi mogli rednim potom opraviti še-le začetkom poletnega semestra 1915/16, — položiti še pred nastopom aktivne vojaške službe ali pa v prvih tednih vojaške službe. Dekanati pravnih in zdrav-nopravnih fakultet dajejo o tej izredni odredbi natančnejša pojasnila. Domobranksko ministrstvo je v sporazumu z vojnimi ministrom obljubilo šestdnevni dopust za one izpitne kandidate, ki so že nastopili vojaško službo.

— Proti ponarejanju živil. C. kr. pravosodno ministrstvo je na prošnjo c. in kr. poveljstva jugozahodne fronte izdalo na vsa civilna kazenska sodišča ukaz, s katerim se tem sodiščem naroča, da naj najbližjemu vojaškemu ali etapnemu štacijskemu poveljstvu naznanijo vse pravnomočne obsodbe radi ponarejanja živil, in sicer tudi takrat, če se ponarejanje ni kaznovalo kot prestopke zakona o živilih, ampak kot goljufija, dalje vse pravnomočne obsodbe radi izdelovanja in razpečavanja zdravju škodljivih živil. Na podlagi tega ukaza je zaukazalo c. in kr. poveljstvo jugozahodne fronte naslednje: 1. Vojaška in etapna štacijska poveljstva v območju vojaških poveljstev Gradec in Inomost je pozvati, da od civilnih kazenskih sodnij naznanjene obsodbe sporočijo tistemu vojaškemu poveljstvu, kjer imajo svoj sedež. 2. Ta vojaška poveljstva morajo tistim osebam, v katerih gospodarstva se je storil ta pregrešek, takoj odtegniti kot delavne moči prideljene ujetnike. 3. Vojaška poveljstva morajo na ta način zaznane primere ponarejanja živil izdelovanja in razpečavanja zdravju škodljivih živil naznaniti vodilnim etapnim poveljstvom svojega območja. — To poveljstvo kakor tudi vsa druga vojaška poveljstva in vojaški zavodi ne smejo več izročiti obsojenim osebam dobav za vojaštvo ter tudi ne nakupovati pri takih osebah. Vojaške osebe iz takih gospodarstev, ki so iz rodbinskih ozirov na dopustu, se morajo takoj vpoklicati.

— Imenovanja v armadi. G. Ivan Pirc c. kr. geometer je imenovan za črnovojniškega inženirja in poročnika v rezervi.

— V laškem ujetništvu. Stanko Pečnik, učenec slovenske trgovske šole, se je oglasil iz laškega ujetništva.

— Umrl je v Brezicah trgovec g. Ivan Pinterič.

— Umrla je pri Božjem grobu poleg Novega mesta gdca. Marija Krajec, sestra pisarniškega ravnatelja novomeške mestne hranilnice g. Ivana Krajca, v visoki starosti 80 let.

— V Stražišču pri Kranju je umrl nenadoma Matija Lenard, izdelovatelj stolpnih ur.

† Dr. Hans Gross. Vseučiliški profesor dr. Hans Gross v Gradcu je umrl dne 9. t. m.

— Za vojne kurata pri 26. dom. pp. je imenovan umirovljeni župnik tržaške škofije č. g. Ivan Mlakar, bivajoč v Hajdinji pri Ptujju.

— Umrl je v Celju c. kr. poduradnik Friderik Kosmač.

— Dvojno pokojnino za družine padlih državnih in občinskih uslužbencev nameravajo uvesti na Ogrskem.

Iz ruskega ujetništva piše Ivan Pregelj iz Begunj, da dela v sladkorni tovarni v Samarski guberniji s sto drugimi ujetniki vojaki. Z njim delajo v tovarni tudi 3 rojaki: prvi iz Slapa, drugi od Gorice in tretji z Bleda. Njegov naslov je: Kriegsgefangener I. P., Post Pavlovka, Samarska gubernija, Borsul Bogatovsky, Zuckerfabrik, Rusija.

— Padel je na italijanskem bojišču enoletni prostovoljec Anton Dečko, absolut mariborske gimnazije. Njegov brat je padel meseca februarja letos kot kadet na severnem bojišču.

Ljubljanske novice.

Ij Za nemškega konzularnega agenta v Ljubljani je bil dne 15. novembra t. l. imenovan tukajšnji trgovec gospod Oton Windeis.

Ij Znamenje časa. Na Glincah se že dlje časa pojavljajo slučaj, da mlekaricam med njihovo odsotnostjo iz vozičkov zmanjkuje posode z mlekom. V torek je bil pa posestnikovi hčeri Mariji Sojerjevi iz Viča ukraden kar voziček s posodami, v katerih je imela 40 litrov mleka. Enako se je zgodilo drugi dan neki drugi mlekarici. Le tukaj je pa stražnik tatico presenetil. Ko je zapazil, da je voziček odpeljala, jo je ustavil in izkazalo se je, da to ni njena last. Pozneje se je dognalo, da je ta odpeljala voziček z mlekom tudi Sojerjevi.

Storilka je neka begunka. Bila je aretirana in oddana sodišču.

Ij Obrtniki in trgovci, pozor! V torek dne 14. t. m. poteče rok dolžnosti naznanila za usnje, kože, kožice in strojila. Naznanilo je podati po stanju prejšnjega tretjega dne t. j. od sobote. Tozadevne tiskovine se dobe pri obrtnem oddelku mestnega magistrata, kamor se mora doposlati en izvod, trgovskemu ministru na Dunaju pa enega. — Do 15. t. m. t. j. do srede pa poteče rok dolžnosti naznanila za ovčjo volno. Le-to je poslati naravnost komisiji za prevzemanje volne c. kr. trgovskega ministru na Dunaju.

Primorske novice.

Kaj pravi P. Ambrož. Dobili smo od P. Ambroža iz Gorice naslednje pismo: Samostan in cerkev na Kostanjevici, kjer bivamo od 25. oktobra, sta dobila po tri granate malega kalibra izvemši en slučaj 15 cm; ena granata pa je udarila pri tleh ob zid na severni strani. Čez samostan in cerkev jih je pa žvižgalo že na stotine. Tudi na vrtu je mnogo lukenj od granat; tako tudi tri na poti, ki pelja do cerkve in samostana. Malo je oprasnila ena granata tudi streho na zvoniku. Torej je že res nekaj škode. Tudi večina okenj je razbitih. Toda, če hujšega ne bo, smo v teh okoliščinah lahko veseli. Ni pa res, da je samostan razrušen, cerkev in celo kraljeva grobnica samo kup razvalin. Tudi Gorica je sicer precej trpela od granat, šrapnelov in ognja. Večina ranjenih hiš je takih, da so še za rabo, ako se jim kaj hujšega ne pripeti. Pogorelo jih je, prav na debelo računano, okoli 20. To pa menda še ni celo mesto. Bog je obvaruj še hujšega in lahko bomo zadovoljni pri teh okoliščinah, v kakršnih se nahajamo. Seveda moramo biti vsak dan pripravljeni na najhujše in najstrašnejše reči: na bombardiranje in požarje. Prav mogoče je, da bo mesto res vse v plamenih, predno dobite te-le vrstice. Vendar pa počakajmo, če se bo res zgodilo. Pozdrav vsem znancem! (Pismo je pisano v Gorici 25. novembra in nam je prišlo še-le te dni v roke. Op. ur.)

Goriške begunce, ude Mohorjeve družbe, se prosi, da se zaradi knjig oglasijo pri družbi in ji naznanijo svoje naslove.

Za istrske begunce. Deželni odbor istrski v Poreču je sklenil, naj gresta gg. dr. Zuccon in marki Polesini obiskat istrske begunce na Moravskem, da se poučita o njihovem položju. Tudi neka občina istrska je sklenila poslati k beguncem enega zdravnika in enega poslanca.

Zupanstvo Podgora pri Gorici naznanja, da je premestilo svoj obč. urad iz Gorice v Rihenberg št. 8, kjer posluje vsak torek in petek od 8. ure zjutraj do opoldne. Begunci podgorške občine naj se torej s svojimi željami obračajo na navedeni naslov ustmeno ali pisмено.

Kavarna »Stella Polare« v Trstu je zaprta.

+ Občinski zastop trga Ajdovščina je v svoji slavnostni seji dne 2. decembra 1915 imenoval ekscelenco generala pehote gospoda Svetozarja Borojeviča de Bojna kot hrabrega vojskovodjo in branitelja domovine, svojim častnim občanom.

— Smrtna kosa. V Feldhofu pri Gradcu je umrl gimnazijski učenec Just Fonda, sin veletrgovca T. Fonda v Pulju. — V Pulju je umrl trgovec Franc Zimolo. — V Trstu je umrl Jožef Marinič, znan posebno v planinskih krogih.

Občinski svet v Vodnjanu v Istri je razpuščen; vodstvo občinskih poslov se je začasno poverilo ravnatelju kmetijske šole dr. Robertu Steinerju.

Miklavž na tržaški policiji je prinesel vsem stražnikom do 50. leta sivo uniformo.

Nahajata se: Albin Simončič, Gradec, k. k. Verpflugsmagazin, Müntzgrabenstr. 28. in Terezija Simončič, Gradec, Herrngasse 3. II.

Pešec črnovojnič France Čuk iz Gorice, pri pešp. št. 7, je prišel meseca septembra t. l. v vzhodni Galiciji v rusko ujetništvo. Njegov brat Ciril M. Čuk, topničar 7. polj. topn. polka je bil od početka vojne v Galiciji, od maja meseca pa na italijanskem bojišču in se zdravi sedaj na Dunaju v Ces. Fran Josipa bolnici. Pošilja pozdrave vsem prijateljem in znancem.

Odklikovanja.

Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo so dobili: polkovnik 409. črnovoj. pp. Ivan Sabeditsch, nadporočnik 47. pp. Ivan Krall in poročnik 7. pp. Ivan Ramusch. — Najvišje pohvalno priznanje so dobili: major 47. pp. Julij Meergans, poročnik 27. pp. Vinko Kolenc, poročnik 7. pp. Rudolf Cernik in poročnik 35. pp. Jos. Štrunc. — Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je dobil narednik 7. pp. Karel Dobernik. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: rez. podlovec 7. lov. bat. Korenčan Matija, infanterist 97. pp. Mikič Matija, topničar tit. ognjičar poli. top. bat. št. 4/75 Kušar Ivan.

Kino Central

v deželnem gledališču.

Petek, 10. decembra:
Specijalni večer.

Kapelnikova rejenja.

1. Zivljenjska slika iz delavskih slojev v 3 dejstvih. — Največji ljubljenski dunajskega gledališča Makso Paltenberg v glavni vlogi.

2. Pobič ne mara vzgojitelja. Vesoligr

C. kr. vojaško oskrbovalno skladišče v Ljubljani
prodaja 2625

vinsko posodo

po K 10 hektoliter. Reflektantje naj se oglasijo neposredno v skladišču na Selu.

500 K

Vam plačam, ako Vaših kurjih oces, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi. Cena lončku z jamstvenim pismom K 1.—, 3 lončki K 2.50. — KEMENY, Kaschau (Kassa) I., poštni predal 12/82 Ogrsko

Ria-Balsam.

ZELOČNA TINKTURA RAZPOŠILJA
Lekarnarja PICCOLIJA v Ljubljani
Prejeta zelo čisto, pospešuje dlasti in prebno ter odprta telesa. PO POVZETJU

1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju.

Sprejem 2625

učenica

za trgovino z mešanim blagom.

Anton Nobi
Oplotnica, Štajersko.

Išče službe

dovršena šivilja

stara 22 let, najraje v kaki trgovini v Ljubljani. Ponuibe sprejema uprava »Slovenca« pod št. 2623.

Samostojna

blagajničarka

ki je dobro izurjena v knjigovodstvu in strojepisju, se sprejme takoj pri A. PAUSCHINU v Ljubljani, Wolfova ul. 6.

Iščem službe

tajnika

pri občini, posojilnici (tudi začasno) ali kaki drugi. — Naslov v upravnistvu pod št. 2627.

Niša s trgovino in gostilno

na Savi pri Jesenicah in več stanovanj nasproti velike tovarne se dne 18. decembra 1915 na javni dražbi pri c. kr. okrajnem sodišču v Kranjski gori prod.

Cenilna vrednost K 22.741.—
Najmanjši ponudek „ 11.371.—
Pojasnila daje Oton Homan v Radovljici.

Sprejme se

učenka

poštenih staršev v trgovino z mešanim blagom, zmožna računstva ter slovenskega in nekoliko nemškega jezika in pisanja, v starosti od 15 do 17. let. Ponudbe naj se pošilja pod naslovom: Ivan Kopatin, trgovec, št. Vid pri Vinavi.

Schicht-perilo — Vojno-perilo

Najcenejši in najboljši način pranja:

Namoči perilo nekoliko ur ali preko noči s pralnim praškom „Zenska hvala“. Peri tedaj dalje kakor običajno. Samo malo mila — najboljšo Schichtovo milo znamka „Jelen“ — je še potrebno, da se dobi najlepše perilo.

☛ Prihrani delo, čas, denar in milo. ☛

2406

Ominol je najboljšo sredstvo za čiščenje rok, v kuhinji in hiši.

Dobiva se povsodi!

Dobiva se povsodi!

Razpis dobave.

Podpisana potrebuje večjo množino

krompirja, kislega zelja, kisle repe, graha in ostalega sočivoja ter masti in sira.

Kdor bi imel za prodajo kaj takega blaga, naj izvoli poslati svoje ponudbe z navedbo cene na podpisano

Hrvatsko selsko blagajno vpis. zadruga z neomejenim jamstvom

K. STARI

pri Splitu, Dalmacija.

K. št. 28.

Zakup ribolova.

Dne 18. grudnia 1915. ob 10. uri dopoldne odda se v najem za nadaljnjih 10 let v nekdanji komendi n. v. r., isti lastni

ribolov revir št. 45

Ljubljana-Vevče

t. j. Ljubljana od sv. Petra mostu do veške papirnice z Gruberjevim prekopom od želez. mostu na karlovski državni cesti do iztoka z nekaterimi dotoki na levem in desnem bregu.

Natančnejši pogoji se izvedo pri dražbi dne 18. grudnia 1915. (Dosedanja najemnina je znašala letno 368 K.)

Oskrbništvo n. v. r. Komende-Ljubljana, v Matliki
dne 2. grudnia 1915.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom prebriske izgube našega dobrega očeta, starega očeta in strica, gospoda

Leopolda Svetica

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pokojnika k večnemu počitku izrekamo tem potom čast duhovščini, blag. gosp. dr. Červenju, cenj. gg. uradnikom in učiteljem, spoštovanim tržanom, sorodnikom, prijateljem in sploh vsem udeležencem pogreba našo iskreno zahvalo.

Cerknica pri Rakeku, dne 10. decembra 1915.

Žalujejo ostali.

2628

Zahvala.

V imenu goriške nadškofije se podpisani iskreno zahvaljuje preč. gosp. dekanu Mat. Mraku, vsem tuk. p. n. duhovnikom, oo. kapucinom in vernikom, ki so v tako častnem številu spremili k zadnjemu počitku vlč. gospoda

Štefana Valentinčiča

kurata v pokoju.

Še posebna zahvala gre preč. svētniku in mestnemu župniku Avg. Sinkovcu, ki je že hudo bolnega pokojnika tako ljubeznivo sprejel pod svojo gostoljubno streho ter mu v bolezni in ob smrti stal na strani s telesno postrežbo in duhovno tolažbo. Bog povrni!

Škofja Loka, 8. decembra 1915.

Ivan Nep. Murovec,
goriški kanonik

2620

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Edini slovenski zavod brez tujega kapitala je
Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
Ljubljana ::: Dunajska cesta št. 17.

Zavarovanja sprejema proti požarnim škodam: 1. raznovrstne izdelane stavbe, kakor tudi stavbe med časom zgradbe; 2. vse premično blago, mobilije, poljsko orodje, stroje, živino, zvonove in enako; 3. vse poljske pridelke, žita in krmo; 4. zvonove proti prelomu; 5. sprejema tudi zavarovanja na življenje, oziroma doživetje in druge kombinacije in proti nezgodam, vsakovrstna podjetja, obrti kakor tudi posamezne osebe za deželno nižjeavstrijsko zavarovalnico, od katere ima tudi deželni odbor kranjski podružnico.

Varnostni zaklad in udnine, ki so znašale l. 1912. 673.356 kron 17 vin., so poskočile koncem leta 1913. na 735.147 kron 17 vin. Tedaj čimvečje zanimanje za ta edini slovenski zavod, tembolje bo rastele zaklad.

Ponudbe in pojasnila da ravnateljstvo, glavno poverjeništvu v Celju in na Proseku, kakor tudi po vseh farah nastavljeni poverjeriki.

Cene primerne, hitra cenitev in takojšnje izplačilo.

1439

Ne puščajte otrok samih, da se požari omejijo!

Božična darila za naše vojake
na bojnem polju

Gorko perilo, potrebščine vseh, tudi
toiletnih vrst

☛ v vojaško-poštinih zabojih ☛

2586

pošilja

ÖHLER & CO. v TRSTU

Corso 16

Corso 16